

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAKBÉRMENTESLEVELEKET FOGADUNK EL.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főszerkesztő.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11.
Telefon-száma 708.
HÍRDETÉSEK ÉS NYILTÉRRE VALÓ
KÖZLEMÉNYEKET FÉLÉVESKÉRDŐHIVATAL

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: Gálgóczy.
Majjegyzések: Irta: Szász Zsombor
országgyűlési képviselő.

Gálgóczy.

Képtelenség, a mit az emberek e
név alatt gondolnak s mint lehetősé-
get ahhoz fűznek; de mégis beszél-
nek róla. Egy tábornokról van szó, a

De miért beszélnek erről az embe-
rek, habár képtelenségnek tartják? —
Azért-e, a mit a jezsuiták szoktak
hangoztatni: credo, quia absurdum?
Nem. — A dolognak van egy más

akar maradni. Ez az a képtelenség,
amit az emberek látnak, tapasztal-
nak s amiből azt következtetik, hogy

S ebben a logikában van is va-
lami. A züllésnek indult emberek lé-
lektana ad kulcsot hozzá.

Az olyan emberek, akik csak a
látszat és az erkölcsi következmé-
nyek miatt riadnak vissza attól, ami

S nincs-e ezen az uton az a párt-
mely 30 éven át mindent feloldozott
annak, hogy többség maradjon s

Ez a párt, hogy uralmát biztosítsa,
sok transformácziót ment keresztül
és még sokat adott a jó külszínre

szó, hogy nem egy időre, hanem
örökre elveszítse uralmát, most, hogy
e sorsot elkerülhesse, vajjon mire

Miért rendezte a november 18-ki
összeesküvést? Azért, hogy örök
időkre biztosítsa uralmát s befolyá-
sát. Hogy örök időkre fölé függenek

Nos, kell-e több magyarázat arra,
hogy miért beszélnek az emberek
amnyit egy olyan képtelenségről, mint

De azért a nemzet is itt van ám,
s ha nincs is kormányon az ő több-
sége, de itt van az ereje és az aka-

rata. És nem minden ördög teljesül,
a kit a falra festenek. Sokszor az
örtörték, hogy a ki a falra festett

Majjegyzések.

Néhány megjegyzést akarok tenni a Times
mai vezércikkére.
Szívesebben böcsötözném polemikába ve-
le, de az nem lehet. Mert a Times nem ol-
yassa a mi vezércikkünket. Először azért,

Ha leírva látjuk, annál biztatóbb és annál
kedvesebb nekünk, hogy nincs Európában
nemzet, mely állandóan szimpatikusabb,

Szerencsére, nem így történt, — azt
mondja a Times. Az egyesült pártok föl-
irati javaslata megmutatja, hogy az új több-
ség hajlandó az egyezkedésre, az alkudo-
zásra. Programja az önálló vámtérfelület,

Ez így van.
Azaz, nem így van.
A felirati javaslathoz beletyűzöttünk mi
is, mindazok, a kik „végezet tekintetében a
legmesszebb menő álláspontot”, a perszo-
nalis utót valjuk. De nem azért nyugszunk

Ötszáz esztendővel szemben legalább öt
évet kérhetünk arra, hogy előkészítsük nyu-
godtan azt, amit annyi század agyuk dör-
gése, falvak fölperzselése és százezrek hal-
ála árán nem bírt kicsikarni!
De, — és itt következik a második meg-
jegyzés a Times kommentárjára, — de:
Azt mondja a Times, hogy helyes, ha mi
uralkodókkal szemben a megegyezés áll-
láspontjára helyezkedünk. Ha mi még husz

Az Egyetértés tárczája.

Nagypéntek.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —
Irta: Ifj. Ábrányi Kornél.
Nagypéntek az egész keresztény világ-
nak gyásznapja: de nekünk magyaroknak
kezszerzte az. Azon a napon, melyen az em-
beriség Megváltója Krisztus szenvedett, — azon a
napon végezte be Golgota útját II. Rákóczi

ellene a trónvesztést, mert őt is éppen úgy
a magyargyűlölő tanácsok hatalmában
látták, mint apját, Lipótöt. Ezek okozták a
magyar nemzet szenvedéseit, ezek vitték
bele az uralkodókat a törvénysértésekbe

Nagypéntek, 1735. április 8-án követ-
kezett be Rodostóban II. Rákóczi Ferenc
halála. Hogy miként történt, meg van írva
Mikes Kelemen törökországi leveleiben.

Mikes Kelemen már 1735. március 25-
ikén kelt levelében leírja a betegséget, melyet
Rákóczi sem gyógyított, sem eltiltóitól
nem bírt többé. „Tegnapielőtt, a szokás

lám, hogy tavasz felé valami változás esik
az egészségben. Az urunk levelezik és
lefelezik, én is a szállásomra megyek. Egy
keves idő múlva hozzám jönnek és mondják,

Ez a nagy hágyadtság nem is szűnt meg
többé, de azért a beteg mindent a szokás
szerint vitt végbe. Abban a gyengeségben
is az esztendőben dolgozott első áprilisig.

vedte nagy buzgósággal. Este a lefekvésnek
előtte levén, kétfelét a karját tartották: de
maga ment a haláláig. A szavát igen ne-
hez volt már megérteni. Tizenkét óra felé

Minthogy most, százhetven év múltával
halála után, II. Rákóczi Ferenc hamvainak
hazaérkezését várjuk; (de hogy meddig kell
még várniuk? Ki tudná megmondani?)

vegrendelést s a hűbűsöknak ahhoz csatolt
kérvényét elvitték és átnyújtották a négy
Bourbon hercegnek, el is szállították Fran-
ciaországba s átadták a camaldóli barátok-
nak Grosboisban, hova Rákóczi török-
országi exiliumában fölgyaszt visszavagyott.

De április 8-ától egészen júliusig kellett
várni, míg a porta engedelmét adott, hogy
a fejedelem holttestét Konstantinápolyba vi-
hessek eltemetni. Erről írja Mikes Kelemen
1735. július 18-án kelt levelében: „A porta

Ez az, amit mi nem látunk be, nem akarunk és nem fogunk soha be látni.

Csodálatos, hogy egy nemzet, mint az angol, mely éppen annyi száz esztendő fölött el alkotmányának és szabadságainak védelmében, mint mi, ne érezze azt a nagy érzést, ami egy szabad nemzetet függetlenségéhez és alkotmányához fűz...

És mégis, ha mi e perczen nem megynyitunk tovább csak a törvénybe ígatott paritás megvalósítását követeljük, ha éppen Anglia szemé előtt pirulunk, hogy hadseregünkben nemetül kommandóznak, hogy külügyünk osztrák és osztrák külügyminiszterium olyan politikát csinál, a mi nekünk nem kell, reánk nézve rossz, akkor ők ellenségeinkké válnak s imak ellenünk azzal a tollal, a mit a bécsi levegő edzett nyersse.

Ezt az érzés dolgát mi nem bírjuk föl fogni.

De van a dolognak egy más oldala is, a nemzetközi része, amely nyers, rideg és számító. Természetes, hogy ilyen, de hogy a magyar és osztrák kérdésnél Anglia azt a szempontot választotta, amelyet pl. választott Oroszországgal, Németországgal, Lengyelországgal és Schleswig-Holsteinnel szemben, az azért csodálatos, mert Angliáról van szó s Anglia egyszer a mi pártunkon állt, pártján állt az olasz egységnek és a Jon-szigeteknek.

A dolog genezise azonban egyszerű. Azok az agresszív szomszédok, akikől Anglia félt minket, Oroszország és Németország. Ezekről félt Skandináviát is: Oroszországtól Svédországot és Norvégiát, Németországtól Dániát és még Hollandiát. Angliának e két világbirodalom szomszédságában szüksége van ellensúlyokra, talán szövetségesekre s azt hiszi, hogy e szövetségeket többek között a magyar és osztrák, a norvég és svéd államkapcsolat fönttartásában fogja megtalálni.

Egy gyűlölt kapcsolat kevesebb erő, mint két különálló lényesség. Svédországnak s vele együtt Angliának nem ad erőt egy gyűlölt Norvégiát, melyet megfosztottak jogaitól s egy érzésként összetartott osztrák-magyar monarchia már megmutatta tehetségét az olasz és a porosz hadjárat alatt.

Egy nagy tévedés van a Times és többi külföldi barátjának fölfogásában: az, hogy azt hiszik, hogy kikényszerített, mesterséges egységek a veszedelem pillanatában össze fognak forni, hogy mi akkor, ha külpolitikai érdekek kívánják, akár angol, akár osztrák legyen az, még egyszer végig csináljuk az olasz és a porosz hadjáratot.

És egy még nagyobb tévedés van osztrák kollégáink részéről, a kik nem látják azt,

hogy egy jogos, tisztességes államkapcsolatban tisztességes cselekedet mindenre készek vagyunk. De ha jogtalanul bántanak velünk, ha jogainktól akarják megfosztani, akkor semmire.

Ez sem nem fenyegetés, sem cassandrai jóslat.

Nekünk a kezünkbe van téve a nemzet sorsa, mi magyarázattal tartozunk azért, a mit cselekszünk s fölvilágosítással azoknak, a kik mindig csak a tulsó oldalról néznek át mihozzánk.

És alapot kell, hogy nyujtsunk a jövőre.

A válság.

Reszkess Bizánc! Jön a katonai diktatura! Jön az alkotmány felüggelesése! Jön Gálgocey! Jön a katonai rémuralom!

Megoldás? Kibontakozás a válságból? Lesz. Még pedig lesz úgy, hogy egyszerűen lomtárba dobják az egész magyar alkotmányt és ideküldik Gálgocey tábornagya, a ki nagyon mokány ember és egy csöppet sem érti a tréfát.

Legalább így adja hírül a berlini Germania című lap, de nem okvetlenül szükséges, hogy az ember ezt a hirt el is higgye, a minthogy például mi bátrak vagyunk el nem hinn. A Germania ugyanis cikkeket küld a magyarországi válságról, a melyben a következőket mondja el:

„Az osztrák tábornoki karban igen nagy változások mennek végbe; hat hadtest uti parancsnokot kap. Azt állítják, hogy ezek a gyökeres változások a magyar-osztrák hadsereg vezetőinek karában, Frigyes királyi herczegnek, mint a hadsereg főfelügyelőjének Bécsbe való áttelepedése és a hadsereg egyik legkiválóbb vezérének, Gálgocey tábornagynak rendelkezési állapotba való helyezése, mindez összefügg a magyarországi válsággal. Mi nem osztrák ezt a vélelményt. Néhány tábornokot előhaladt kora miatt kell másokkal helyettesíteni. Hogyha Frigyes királyi herczeg, a ki udvarával eddig Pozsonyban székel, Bécsbe költözik, akkor ez csak azt jelenti, hogy az uralkodócsaládnak egy tagját, aki eddig Magyarországon tartott udvart, Bécsbe szólirották. Az agy József királyi herczeg a magyar honvédség főparancsnoka, még mindig nagybeteg és Fiume mellett horvát területen tartózkodik; fia, József Ágost királyi herczeg, a ki mint alezredes az első honvéd-hadszárvezrednek parancsnoka, legközelebb külföldi tanulmányra indul. Hogyha ez megtörténik, akkor a diasztániák egyetlen tagja sem fog magyar területen tartózkodni. A mi már most Gálgocey Antal tábornaggyal illeti, őt tartják a monarchia leghetesebb és legenergikusabb tábornokának. Katona a szó tetszetesebb értelmében és mint ilyen, föltétlenül érvényre juttatja urának parancsait. Gálgocey az egész hadseregnél rendkívül népszerű. Mi azt hisszük, hogy ez a tábornok esetleg rendkívül fontos misszióra van kizemelve, mert Gálgocey-nak vaskeze van, a melyben felelőssége föltétlenül megbízhatik. Kintőben beszél magyarul, sőt erdélyi ember létere magyar állampolgár is.“

Ezt a cikket alkalmasint Bécsből inspirálták, abban a hiszében, hogy a makacs magyar ellenzék, mely olyan konokul ráeszködik a maga követeléseire, rettenetesen meg fog ijedni. És ugyancsak Bécsben erősen kommentálják a Germania közleményét, olybá tüntetvén föl a dolgot, mintha azt komolyan kellene venni.

De a magyar ellenzék köreiben csak nevetnek ezen az idétlenkedésen. A függetlenségi- és 48-as pártkörben egyeteleneg szóval jellemezték az egész híresztelést: — Ostobaság!

Ellenben bizonyosra vehető az, hogy Gálgocey fogják kinevezni a honvédség főparancsnokává. Tudomásunk szerint ez a kinevezés már befejezett tény.

Magában a válság ügyében semmiféle lépés se történt újabbán, nem is várható, hogy történe. A királyt teljesen elfoglalják husvétü ajátosságok, úgy, hogy most politikával egyáltalában nem is törődik. Ellenben husvét után, hír szerint, újból kihallgatáson fogadja Széll Kálmánt.

Mert kétségtelenül látszik, hogy Széll Kálmánnal akarnak kísérletet tenni a kibontakozásra. Megpróbálják, nem lehetne-e a Széll-féle „új alap“ segítségével boldogulni?

Hogy Buriánt akarják előtérbe tolni, arról szó sincs már. Bécsből jelentik:

Burián közös pénzügyminiszternek ügyvivő magyar miniszterelnökké való kinevezése egyelőre elejtettnek tekinthető, nem érdektelen azonban megismerni az illetékes körök fölfogását, mely a közügyemet épen a közös pénzügyminiszter személye felé irányította. Mérvadó helyen teljesen méltányolják ugyanis gróf Tisza István kérését, hogy mielőbb mentessék fel mai helyzetéből, mert gróf Tisza, ki most dolgozik a szabadelvű párt programján, mint a párt vezére, de mint egyszerű képviselő akar részt venni a felirati vitában. Miután Tisza felmentésével ügyvivő miniszternek kellene kinevezni, e kabinet vezetésére pedig parlamenti férfi nem vállalkozik, e szerepre Burián pénzügyminisztert jelölték ki, ki azóta bár Fejérváry Géza unszolására ezt el is vállalta volna abban a biztos tudatban, hogy ha küldetése itt sikerrel nem is járna, bármikor visszatérhet a diplomáciai pályára. A visszatartás, melyben a terv a magyarokat részestül, úgy látszik más elhatározásra bírta az illetékes köröket.

Kossuth Ferencet, aki még betegnek fekszik, állandóan sokan látogatják az ellenzéki politikusok közül. Türr István tábornok is fölkérte. A tábornok rendkívül érdeklődéssel kíséri a most folyó politikai válságot és tüzetesen foglalkozik külföldi és belföldi lapokban megjelenő politikai cikkeiben a napirenden lévő politikai kérdésekkel. Budapestre érkezése után első dolga volt, hogy meglátogatta a függetlenségi párt elnökét, Türr tábornok hozzájárul ideig volt Kossuth Ferenczel és vele a politikai helyzetről nagy érdeklődéssel beszélgetett.

A pátkörökben mélységesen mely csönd uralkodik. A képviselők legnagyobb része elutazott husvétra és a klubokban alig fordul meg ma este néhány politikus.

Budapest, április 20.

A meddő koalíció. A ki jó kedvtől széles ábrázatokat akar látni, fardjon a szabadelvűek köze. Itt hegyen-völgyön áll a jakodalom, mert a nemzet álláspontja még eddig nem érvényesült. Örömtüzeket gyújtottak, mert a király „nem enged.“ S ennél a fenynél meggyőződésük a koalícióra, a meddőt, a tehetetlent, a semmirevalót. Mit művelt eddig a koalíció? Semmit. Ezt a semmit is ugyanugy csinálja, mint a régi többség. Az új többség is éppen olyan szisztema szerint rendezkedik be, mint annak idején a szabadelvű párt... Érthető a szabadelvű pártnak ilyenét való gondolkodása. Azon sem ütődik meg senki, hogy a válság elnyúlásán örülni tudnak. Hiszen ők számítottak erre, sőt elő is készítették! Hogy ne jék a meddőségéről más fogalmuk van, mint mindenkinek, ez is természetes. Az ő szemükben az a kormány produktív, a melyik gőzerővel tud megalkalni s ugyanolyan gyorsasággal képes elvállalni a bécsi megbízásokat. S minél gyorsabban tudja ezeket a megbízásokat effektuálni, annál kevésbé meddő. Hogy akadjon többség, a mely feltételeket szab: azt ők nem értik. Hiszen ők csak engedelmességek; hát lehet a többség parancsoló is? Nem, nem, ez természetellenes állapot. A koalíció tehát, mert nem siet megszavazni az újonezokat és a különböző kérdéseket — a koalíció meddő. S ezért örülnek a szabadelvű berkekben és gyujtanak örömtüzeket.

Japán-francia viszály.

— A kelet-ázsiai háború fejleménye. —

Az egész japán közvélemény fel van háborodva Franciaország tapintatlan és könnyen a legkomolyabb nemzetközi viszályra vezető magartására miatt. Tény ugyanis, hogy Rozdesztvenszki orosz tengernagy, félve a japánok kelepezejétől, a balti flottával francia gyarmati kikötőben keresett menedéket. Francia gyarmati kikötőt választott működési bázisul, ami ellen Japánnak feltétlen joga van a tiltakozáshoz, sőt az ilyen minősíthetetlen magartást egyenesen kassza bellinek tekintheti. Hogy mennyire feszült a hangulat Japánban, onnan is kiténik, hogy Tokióban a mikádó elnöklete alatt koronatanács volt, amelyen megszövegezték a Franciaországnak szóló tiltakozó jegyzéket.

Az orosz flotta még mindig a francia Kamran öbölben van, ahol a hajók oltalmra találnak. A flotta a múlt szerdán érkezett az említett kikötőbe, ahonnan csak pénteken távozott. De nem ment messzire, hanem rövid czirkálás után ugyanoda ismét visszavért. A táviratok azt mondják, hogy szombaton az orosz flotta újból Kamranban volt és nem érkezett hír, hogy azóta ellávoztolt volna onnan. Az eset annál jobban komolyodik, minél tovább időzik az orosz flotta

a francia vizeken és ha a francia kormány nem tesz intézkedést a semlegesség megővására, megtörténhetik, hogy Japán sem fogja tisztelben tartani a semlegességet és a japán flotta lámadást intéz az oroszok ellen a francia vizeken, a miből igen komoly és messze kiható bonyodalomok származhatnak. Londonban azon vannak, hogy a francia kormányt rávigyék, hogy a balti flottát ne tölje meg tovább Indokina partjain és igyekezzék a bonyodalomnak a semlegesség szigorú betartásával elejét venni.

Mai híreink egyébként a következők:

Koronatanács Tokióban.

London, apr. 20.

Az a vendégzeretet, a melyet Franciaország a balti hajóhadnak nyújtott és valószínűleg még most is nyújt, egyre fokozódik és szinte leírhatatlan igaztosságot kelt egész Japánországban s minden jel arra mutat, hogy a japán kormány, a mely szándékait mely hallgatásba burkolja, a párisi kormányhoz eddig intézett előterjesztéssel azzal fogja még nagyobb nyomattal ellátni, hogy rendkívül energikus, az ultimátum minden kellekével felszerelt tiltakozást fog Franciaországhoz intézni. Az a koronatanács, a melyet tegnap a tokiói császári palotában a mikádó elnöklésével tartottak s a mely az összes szükséges intézkedésekről és az összes eshetőségekről behatóan tanácskozott, teljes öt óra hosszáig tartott. A tanácskozás a mikádón kívül részvett Kacura gróf miniszterelnök, Turauki tábornok hadügyminiszter, Jamamoto tengernagy, tengerészeti miniszter, báró Kamura külügyminiszter, továbbá Ito márk, Jamagata tábornagy, gróf Mazukata és gróf Inoué. A Daily Telegraph értesülése szerint ez a koronatanács már megállapították a párisi kormányhoz intézett jegyzéknek szövegét, a melyet valószínűleg ma már ismernek is a francia külügyi hivatalban.

A viszály.

London, apr. 20.

A japán újságok az utolsó napokban rendkívül lenyugtató hangon írtak s ismeretes, hogy a japán újságok szerkesztői nemcsak a népek a kedvére, hanem az intéző körök fölfogására is ügyelnek. Mindebből azt kell következtetni, hogy rendkívül nagy veszedelem fenyegeti a nagyhatalmaknak azt az igyekezetét, hogy a háborút lokalizálják és csupán a mostani hadviselő felekre szorítsák, haesek Franciaország nem utasítja ki Rozdesztvenszki a legnagyobb határozottsággal a kamrai kikötőből és nem teszi meg az összes intézkedéseket a végbéli, hogy indokálni bírtokan jövőben a legnagyobb szigorúsággal megővja semlegességét. Tegnap is az összes nagyobb japán újságok, a melyeknek kiadói szám szerint harminczan, előbb közös értekezletet tartottak s egyhangúlag rendkívül harcias hangu nyilatkozatot határoztak el, tegnapi számukban újra azt követelik a kormánytól, a melyet az összes következmenyekért felelőssé tesznek, hogy feltétlenül ultimátumot intézzen Franciaországhoz, ha tovább is

Mikes Kelemen szerint egy koporsóban aluszunk, két külön sírfelirat jelzi nyughelyüket.

Valahányszor elő a nagypéntek és elzárndokolunk az Üdvözítő sírjához, jusson eszünkbe mindig az, aki 24 éves korától egészen 59 éves koráig szüntelenül harezott, munkálkodott és szenvedett hazájának föl-szabadításáért és fellélek megfeszítéséért. Jusson eszünkbe az, aki a hazaszeretet oltárán mindent, amit bírt, fejeleim rangját, kincseit, nejét, gyermekeit, mérhellen uradalmait mind örömmel áldozta fel, s aki sobasem zúgolódott, soha személnyást nem tett az üldözésekkert a megaláztatásokért, a hállalanságokért, amit ezek fejében nyert. Jusson eszünkbe minden nagypénteken, a ki maga is nagypénteken halt meg és a ki szinécra feltámadott, hogy örökké éljen az utókornak minden jóvá tevő hállas csodálatában. Senki sem volt méltóbb a feladatára, melyre magát kijelöltnek érezte, mint ő; és semmisen lehet nagyobb cél nemzetére nézve, mint méltóvá lenni reá. Ó reá, a ki nemcsak az emberek előtt akart tisztán állani, hanem Isten előtt is. Es midőn már mindent feláldozott, a mit földi javakban bírt, — hontalanságának szomorú magányában, könyvet emlékiratai, és vallomásainak alakjában szemellenék összes kincseit fölhalmozta, hogy az is nemzetére maradjon. S minél kevésbé szépiútti tetteit, ezéjait, s elhatározásainak rugóit ezekben, annál tisztább glória övezi homlokát. Minél őszintébben, s minél töredekesebben tárja föl emberi gyarlóságait, annál közelebb jut az emberi tökéletességhez. A kettős harcban, nemzeti jogaiért és szabadságaiért, és emberi mivoltának eredendő gyarlóságai és bűnei ellen, — bár folyton családások, csapások, és a bukásnak sikertelenségei kísérték, ő marad a győztes. A legyőzötől lesz a legyőzhetetlen. A száműzötől a nemzet neműje. Az idegen földön kiszáradt fából a nemzetnek életet adó örök forrás. Nagypéntek halottja, s a nemzeti feltámadás diadalmas hőse!

A börtönben.

— REGÉNY. —

Írta: MAXIM GORKIJ.

Szólt mosolyogva Misa, akinek semmi más, helyesebb szó nem jutott az eszébe. A zár vasa megint élesen csikordult... Misa megállt a ezéla közepén, szétéret, leült a prieszre és egyszerre eltűnt minden álmodozása, minden érzése, különös nemesség támadt benne és az ifju mintegy merev felalomba merült... Így mult el napról-napra egyforma, szabályos egyenlőn szürke élete... még és minden nap valami új érzés állt észrevehető, kicsi cseppelt hagyta hátra a lelkeben és minden benyomás, még ha olyan kicsi volt is, ritkító foltnak látszott ennek az életnek elmosott hátterén.

V.

Az ellenőrzést már rég befejezték és a fogház mely álomba merült. Az ajtók lyukain néha különös hangok hatóink át... Valaki morog álomban, valaki képzeliük talán... A felügyelő lépéséi halkán esozognak az ajtó mögött, ma a merev szemű öreg van soron az éjeli szolgálatban. Lassan végig megy a folyosón és morog valamit; de Misa a prieszren fekszik, feszülten figyel, gondolkodik... Ma mesélte el neki a séta alatt az a himlőhelyes arcú az élete történetét. Fia valamiféle tisztnek, aki a himlőhelyes édesanyját — fehérvarrónó volt — elcsábította és aztán elhagyta. Emlékek csak egy fényképet, meg egy gyermeket felejtett nála. A fiatal asszony pihenést és nyugalmat nem ismert, dolgozott és dolgozott anélkül, hogy az élettől valamit más kapott volna, mint kaptak a gyermekek. A fiut a falusi, majd a városi iskolába küldte, de itt a tanító egyszerű a hajába markolt és az anya, aki soha egyetlen nyers szót sem mondott gyermekének, ezért hazavitte, két év múlva irnok állást szerzett neki egy vizsgáloból mellett; ő maga azonban egyfolytában varrt, kötött, művirá-

gokat készített és dolgozott és dolgozott. A fiut katonának vitték és ott — eddig anyja szeretetében felneve és szerelmesen az édesanyjába — nem tudta elviselni, hogy az al-társzék az édesanyját szadják és a kiképzés alyatt megverte a felelővőjét. Büntetésül a fegyvercsészalójába dugták és ezt a három évet nem számították bele a szolgálati idejébe: de az édesanyja, aki most már öreg anyóka volt, egyfolytában dolgozott és sirt a fia nehez során. Het éves szolgálat után kimerülten, jediten, testében és lelkében megtörtélen hazatért és édesanyját majd vakon találta, nem tudott többet dolgozni és a templonok előtt kellett koldogtatnia... De még most is egy nyakkötő kendőt ajándékozott a fiának, remegő vézna kezével, félig vak szemének utolsó munkáját, utolsó megtestesülését az erjének, amelyet egyetlen zokszó nélkül feláldozott a fiának. Néhány hónapig a fiu nem tudott állást találni és anyjától összekoldult alamizsnából kellett megélnie. Ekkor az asszony már egészen megvakult. Végre a fiu állást kapott a fogházban; a vak öreget valaki a menedékházba hozta be és most harisnyát köt a fiának.

— Milyen asszony — gondolta Misa. — Mennyi munka és szeretet az életében... mennyi egyszerű megható szépség... — Malin ur! — hallotta halkán suttogni. Misa leugrott a prieszről, az ajtó kis ablakában nyugtalanul villogott a felügyelő szeme. — Miért beszél? kérdezte az öreg. — Én? Hiszen én — nem is szóltam... felelte csodálkozva Misa. — De én meg hallottam! — Ez valószínűleg csak úgy... — Nos hát... nos hát... Azt a tanácsot adhatom, hogy mérésejéle magát... A felügyelő szeme eltűnt egy pillanatra, aztán újra elővillant és az öreg gondoskodó, halk hangon mondta: — Éppen úgy, mint ön, más valaki is így beszélgetett mindig önmagával... ez a másvalaki... az igazat megvalva az unokaöccsém volt... — Nos... és? kérdezte gyorsan Misa. — Nos, erre a bolondok hazába dugták. — A maga unokaöccsét? — Igen, igen... sugta az öreg és a szeme különösen ingott, valószínűleg a fejevel integette a jó ember. — Es — itten tilt? kérdezte Misa esendesen. — A kilencedik ezellában... — Es maga öt... maga... akkor szintén itt volt? mondta akadozva Misa, aki érezte, mint szorul össze hidegen, fájdalmasan a szíve. — Tizenhét éve vagyok itt — felelte nyugodtan az öreg — már a tizomnyolczadikba lépek... tette meg hozza. Misa az öregnek szomorú szemét, hosszú, bibircses orrát nézegette és azt meg akarta kérdezni: — Az unokaöccsét épp úgy őrizte, mint őriz engem? — De még sem mondta ki, mert félt, hogy megbántja ezt az embert. Ezért csak egyszerűen így szólt: — Már nagyon sok ideje, hogy itt van... — Várjon csak egy kicsit... szeket akarok idehozni — sugta szemével hunyor-gatva az öreg — mert nehezemre esik így lehalajnom... a hátam fáj! — Elment. Misa az ajtó előtt állt, hallotta lépéséi csikorgását és azt gondolta: — Ha van az embernek lelke, úgy az a lélek ennél az öregnél épp olyan szét, összezúgorodott és száraz, mint amilyen az areza... A felügyelő visszatért és zajtalanul tette le a szeket az ajtó elé és újra megjelent szeme a kerék nyílásban. — Így, így sokkal jobb — kezdte el. — Aludni nem tudok — minden csotom fáj... Ön sem alszik... tehát egy keveset el-beszélgethetünk... Ejjel meg szabad lépés... nappal szigorúan tilos, de az éjszaka de az éjszaka alatt ki tudhatja meg? Nappal olyanok mutattam magam, mintha nagyon szigorúan bának önnel... de ennek nem is szabad másképp történnie, a föllebvalók így parancsolják! Ejjel azonban elmulathatunk

kicsit... Es azokivül — miféle gonosz-tevő is ön? Nem őlt, nem rabolt... e — he — he! Az alka piros... milyen fiatal... mennyire sajnálom... ön nevet, önül, mintha valami előleptetés érte volna... he, he, oh fiataless! A hatóságának engedelmességre kellett volna... — Mit kellett volna érintette, hogy ezeket a szavakat hallja. Idegesen hajította fejét az ajtóhoz és megkérdezte az öregöt: — Mivel foglalatokodott az unokaöccsét? — Száraz, színtelen hang zúmmogott bele a ezellába: — Lakatos volt... Es lelték egy mérnököt... Még az újságokban is írtak róla... hógnye! O maga olvasta fel nekem az az újságból... véletlenül idekerült és épen abban volt ő róla is szó... felolvasta — és nevetett... épp úgy, úgy mint ön... merész ifju volt... Az édesanyja — az én nőtestvérem jagerott és jagerott... De — köny nyel nem lehet vért lemosni. Néha azt mondtam neki — na Fedor hogy izlik a börtön? De ő csak nevetett... Eleinte mindig hallgatott, diühös volt. Aztán elkezdett beszélni... és belejött... épen mint ön... — Mit beszélt hát? kérdezte halkán Misa. — Nos igen — na mindenfelét... ki tudhatja azt? Ön nem Kalugából való? — De igen... — Na éppen... én is Kalugából vagyok... igen! Az édesatyja meghalt? — Igen... — U — ugy... mindnyájan meg fogunk halni!

Suttogó hangon beszéltek mindkettőn és a csendben úgy zizegett a hangjuk, mint a száraz nyárfalevél. Az ablak mögött tompa dübörgés — mintha a mülo percekét számlálgatták volna — az örség kímért lépése volt. Es valahonnan a távolból az éj nedves sötétjén át alig hallhatóan egy harang szomorúan zengő szava hatolt át, amint az órat elütötte. (Folytatása következik)

megengedi, rán-öböben országgal kö-mében a ir-egyszerűen kintse.

Az angol hírek a megdesztvenszki, saját el-hogy jókor e-nak, amelyek-ből származ-lése szerint-mányt rábírt-Rozdesztvens-mények köze-semlegesség-Forrás szerin-dulása óta f-hogy teljes-között meg-madagaskör-gaskztri fra-lították, hog-de Rozdes-ka mindj-parancsot, francia kor-intézet hoz-keg hagyja e-Francozion-napokon ker-volt Japánor-az összes h-a mely a Ré-pessegtörés-gok mindj-gok mondia-az ellen a g-értesítve vo-a szándéká-jözson és h-kal ezeltöt t-és Páris köz-hivatalos su-kéri a japán-bermált an-uralmát me-Zetes elhatá-események-r a lap arra í-Rozdesztven-kihívand a flotta-bazisá-a japánok s-ruha, a mit-Szeretne, A-nak, hogy a-ált felalitt-kező is azt a-kező a n-és bonyodal-

A Daily Francia Japánor Ugyanem Hongkon mely vas-öböl mel-látott.

A külföl-ről, hogy-hajóraját tiltakozást kormányt semmit se-hajóraj) m-vizeken.

A korm-a mely a-tesz a ha-vitele a-függ.

(Este) ügynöks-párisi Jel-fel Dele-figyelme-a Kamr-sára.

Deleaa-máciai k-kéltett De-marokkói-láczióra. semmit n-sajtó nag-tartásáb-ezekre vo-tunk a k-

A tegna-politikájá-gyobb ré-s-leg nyilat-az írja a-nosán vá-r nem mar-Gaulois a-kinosabb

megengedi, hogy Rozdesztvenszki a Kamran-öbölben tartózkodók s hogy az Angolországgal kötött szövetségi szerződés értelmében a francia Kókinkint jövőben egyszerűen ellenséges területnek tekintse.

Védekezés.

London, ápr. 20. Az angol külügyi hivatal közvetlenül annak a hírek a megérkezése után, amely szerint Rozdesztvenszki flottája a Kamran-öbölben tartózkodik, saját elhatározásából lépéseket tett Párisban, hogy jókor elejét vegye azoknak a bonyodalmaknak, amelyek esetleg a francia-japán konfliktusból származhatnak. Delessé a Times értesülése szerint azon fáradozik, hogy a pétervári kormány rábírja, hogy szigorú parancsot küldjön Rozdesztvenszki, hogy jövőben minden körülmények között föltétlenül ügyeljen a francia semlegesség megővására Kókinkinban. Ugyanez a forrás szerint Franciaország a balti flotta elindulása óta folytonosan ósztant azon fáradozott, hogy teljes semlegességet minden körülmények között megővja s a mikor Rozdesztvenszki a madagaskári vizeken tartózkodott, a madagaskári francia hatóságok ismételve felszólították, hogy ezeket a vizeket hagyja el, de Rozdesztvenszki ezeket a felszólításokat mindig teljesen ignorálta és még azokat a parancsokat sem vette figyelembe, a melyeket a francia kormány kívánságára az orosz kormány intézett hozzá az iránt, hogy a madagaskári vizeket hagyja el.

Franciaország így módon akarata ellenére hónapokon keresztül végtelenül kínos helyzetben volt Japánországgal szemben. A Times, a mely az összes komoly angol lapok között ma az első, a mely a Rozdesztvenszki által elküvetett semlegességtörést cikket ír s a mely Franciaországot mindig komolyan felkészült hatalmasságnak mondta, ma megvédeni Franciaországot az ellen a gyanúsítás ellen, hogy már előzetesen értesülve volt arról, hogy Rozdesztvenszki az a szándéka volt, hogy a Kamran-öbölbe behajózzon és hogy erre vonatkozólag már hónapokkal ezelőtt titkos megállapodás jött létre Pétervár és Páris között. A Times, a mely kétségtelenül felelőtlen szolgálatára írta ezt a cikket, arra kéri a japán kormányt, hogy válságos helyzetekben már annyiszor tanúsított nyugalmat és önuralmat most is tartsa meg s hogy esetleg végtelen elhatározása előtt várja meg a végbement eseményekről szóló pontos jelentéseket. Ugyanez a lap arra is figyelmezteti a japán kormányt, hogy Rozdesztvenszki talán csak azért viselkedik oly kihívón a Kamran-öbölben, hogy Togó admirális flotta-bázisától elessza, vagy hogy Angliát is, mint a japán szövetségességét, belevonja ebbe a háborúba, a mit egy pétervári kikk állítólag nagyon szeretne. A Times azt a tanácsot adja a japánoknak, hogy ne menjenek bele a Rozdesztvenszki által felállított törbe. Egyuttal a párisi kormányhoz is azt a sürgős felszólítást intézi, hogy igyekezzen a mostani, amugy is végtelenül feszült és bonyodalmas helyzetnek mielőbb véget vetni.

Japán tiltakozása.

London, ápr. 20. A Daily Mail jelenti Tokióból: A francia kormányhoz juttatták Japánországi kormány tiltakozását. Ugyanennek a lapnak azt jelenti Hongkongból, hogy két gőzös, a mely vasárnap elvonult a Kamran-öböl mellett, ott orosz hajókat nem látott.

Páris, ápr. 20.

A külföldi lapokban elterjedt arról a hírről, hogy Japán a semlegességnek az orosz hajóraj által elküvetett megsértése miatt tiltakozást jelentett volna be a francia kormánytól, az itteni diplomáciai körök semmit sem tudnak. Egyébként az orosz hajóraj már napok óta túlván a francia vizeken.

Hongkong, ápr. 20.

A kormányzó hirdetményt bocsátott ki, a mely a személytelten irányul. Kivétel tesz a hajóépszen (bunker), a melynek kivétel a kikötőparancsok beleegyezéséig függ.

Páris, ápr. 20.

(Este 7 óra 45 perc. A Havasügynökség jelentése.) Dr. Montono párisi japán követépp most kereste fel Delessé külügyminisztert, hogy figyelmeztelje a francia kormányt, hogy a Kamran-öbölben tartózkodására.

KÜLFÖLD.

Delessé bukása előtt. Politikai és diplomáciai körökben általában kínos feltűnést keltett Delessének legutóbbi védekezése a marokói kérdésben hozzá intézett interpellációra. Nyilatkozatát csekély értékűnek, semmitmondónak tekintik, sőt a francia sajtó nagy része Delessé színtelen magatartásából megjósolja a közeli bukást. Mind ezekre vonatkozólag egy mai párisi táviratunk a következőket jelenti:

A tegnapi kamarai vita a sajtónak Delessé politikáját nem változtatta meg. A lapok legnagyobb része, a fényvilások kivételével, előzőleg nyilatkozott Delessé fejtegetéseiről. Clemenceau azt írja az Aurore-ban, hogy Delessének általánosá válnonogatással fogadott nyilatkozatai után nem marad más hátra, mint a lemondás. A Gaulois azt írja: A tegnapi kamarai ülés a legkínosabb hatást keltette. Delessé, kit keményen

meztámadtak, nem védekezett. Ellenfeleinek tiltakozó közbeszólásai és barátainak hallgatása megértették vele, hogy el van itéve. Az Ecclat azt mondja, hogy a tegnapi vita azt bizonyítja, hogy itt már Delessé órája és saját, hogy ez csak mellékes értékű elgétel a közvélemény számára. A Petite République-nek az a véleménye, hogy Delessé ellenfelei azt állítják, hogy azért viselkedett olyan szífkészülék, mert nem tudott mit mondani. Jaures kijelenti a Humanitéban: Ama szolgálatok, a melyeket Delessé a Fasoda-esetben és Franciaország Olaszországban és Angliához való közbeledésében tett, nem téveszletnek szem elől még Delessé ellenfeleitől sem és elég tekintélyt adnak neki nagy hibá dacára is arra, hogy a nemzeti büszkeség megcsorbítása nélkül kiküszöbölhesse a francia és a német diplomácia között keletkezett félreértést.

Witte lemondása. Egy pétervári távirat megerősíti azt a hírt, hogy Witte, a miniszteri bizottság elnöke beadta a lemondását. Mégis az a meggyőződés uralkodik, hogy Witte politikai karrierjének távolról sínes vége. A lemondás előzményei egyébként abban keresendők, hogy Witte-nek az egyházgazdálkodási reformra vonatkozólag előterjesztett javaslatát a cáz Pobiedonoszev egyenes tanácsára elutasította s egyuttal felszólította a Witte kezdeményezésére megalkotott gazdasági bizottságot.

A bolgár fejedelem római útja. Egyes, eddig ismeretlen apróbb étkétd-kérdések nyilvánosságra jutásából kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem római útja nem jött a remélt diplomáciai sikerrel. Azt mondja egy római jelentés, hogy azon a diszében, a melyet Viktor Emanuel király a fejedelem tiszteletére adott, a bolgár diplomáciai ügyvivőt nem hívtak meg. Ez a dolog igen kellemetlenül érintette Ferdinánd fejedelemet és Minosovics ügyvivőt, a ki magyarázatot is kért e miatt Tittoni külügyminiszteről. Tittoni azt felelte, hogy a bolgár ügyvivő meghívása azért maradt el, mert vele együtt meg kellett volna hívni a török nagykövetet is. Vasárnap, a fejedelem római tartózkodásának utolsó napján a bolgár ügyvivőnél a fejedelem tiszteletére dejeuner volt, a melyre az olasz külügyi miniszteriumból nem hívtak meg senkit. Ez a két eset, mondja a római jelentés, mutatja, hogy az olasz kormány Ferdinánd fejedelemmel szemben igen tartózkodóan viselkedik, mert a kormány elhatározta, hogy a státuszkyo fentartásának a politikájától nem tér el.

Nemzetközi gyarmati ankét. Felsőfokú intézők az angol alsóház egyik közéletű ülésén az angol kormányhoz, hogy kezdeményezze egy nemzetközi eteketet egybevitást, amelynek az lenne a célja, hogy megvitassák: miképp kellene az összes angol, német, francia, portugál és belga gyarmatok bennszülött lakosságának helyzetét segíteni. Balfour azonban kijelentette, hogy a kormány ilyen kezdeményezésére nem vállalkozik. A brüsszeli körök, mint onnan írják, módfelett örülnek Balfour ezen kijelentésének. Sőt bizonyos félreérthetetlen iróniával utalnak arra, hogy ha az angol kormány nem akarja vizsgálat tárgyává tenni a transzváli, zierra-leonai földi és ausztráliai gyarmati viszonyokat, akkor ne legyen kíváncsi egy nemzetközi bizottság a Kongó-állam dolgaira. Meg kell vallani, hogy az észrevétel mindenképp találó, érinti az angolokat, de vadolja a belgákat is.

Dalmácia jövője.

Van nekünk egy törvénykezélyünk. Ekes és sokat mondó pendantja az 1867-iki kiegyezésnek. Ez a törvény az 1868. évi XXX. tez, amely tele van a mi részünkől jámbor óhajtsókkal, önzetesen jogfentartásokkal, egyébként pedig vajmi keveset, vagy éppen semmit sem lendít — Dalmácia sorsán. Mert az idézett törvények több passzusában benne van, hogy a magyar államiság, a történelmi jogfentartás, címhasználat és a társországgal való viszony szempontjából valahogyan meg ne feledkezzünk arról a történelmi egybeforról kifejezésről, a mely Horvát-Szlavon-Dalmat-országról regél.

Hogy mi joga és mennyi joga van, vagy lehet a magyar államnak Dalmáciához, azt nem egy cikkből, sőt ha jól emlékszem, monográfiában is megírta Havas Rezső dr. Ez alkalommal — mert alkalomszerű — csak idevünk egy-néhány adatot. Dalmácia Kálmán király óta egész a török harezokig jórészt s majd felrívta Magyarországhoz tartozott. A dalmát honfiak, a dalmát nemesség nevezetes szerepet játszottak Magyarországon és a társországi történetben. A magyar királyok és a velencei köztársaság között dúlt harezok idejéből keltezhető, hogy két népem: a dalmát, illetőleg szlav és a bevándorolt, részben naturalizálódott olasz elem aspirációi néha ellentébe jutottak egymással. Az izlam terjedése idejében Dalmácia kiesett a magyar szent korona gyöngyei közül és hosszú ideig, csaknem II. József császárig (a kalapács királyig) a velencei köztársaság és a török hatalom versengésének volt a tárgya. II. József ismert diplomatájának, gróf Kaunitz-nak jutott az a feladat, hogy valami jogszíntet kasson ki Dalmáciára vonatkozólag. Kaunitz aztán, miután az osztrák császárságnak semmi jogszíntet sem volt és nem is lehetett Dalmácia igénylésére — Prayval, az ismert tudós magyar pappal lépett érintkezésbe. Ez régi okmánytári kutatások alapján kiderítette, hogy Dalmácia megilleti II. Józsefet, mint — magyar királyt. Hát jó volt ez így is.

Denique-Dalmácia jure hungarico az osztrák császárság uralma alá került és mint Kronland szerepelt, szerepel de facto ma is.

Ugorjuk át az évtizedeket.

Az utóbbi években nem egyszer sürgettek a dalmátok Dalmácia közjogi helyzetének rendezését. Mert az osztrák állam gazdasági és jogfelfogás igazi alamszámára nyilatkozik meg a dalmátok politikai helyzetében. A magyar államnak van a törvényben biztosított történelmi joga, irrott szentesített tiltakozása az ellen, hogy Dalmácia más birodalom kiegészítő részének ne tekintessék. Dalmácia a társországhoz tartozik és ezeknek révén közösségekben áll Magyarországgal. Az idézett törvényekről azonban teljesen indokolatlan udvariassággal nem szorgalmazta Dalmácia visszaállítását, hanem a tényleges osztrák utarpóció kényes kímélésével csak annyit jelentett ki, hogy „a visszacsatolás kérdésében Ausztria is meghallgatóandó”.

Ila a külföld jobban ismerné a mi dualizmusunk szörnyűségeit, a csodabogarok közé sorolhatná méltán Dalmácia közjogi helyzetét is. A Reichsrathba küld Dalmácia képviselőket, osztrák katonai helytartó kormányozza, az osztrák polgári törvénykönyv jogvidéke alá tartozik, az osztrákostársnak célpontja, tárgya egész Dalmácia, egyébként azonban papírosan a magyar szent koronához tartozik. Miután pedig a magyar szent koronának és az osztrák császárnak is egy birtokosa van, tehát a kérdés feszegetése felesleges, mert hisz csakugyan a magyar korona jogai érvényesülnek, csak hogy az — osztrák császár útján. E, mi bibelődünk ilyen apróságokkal. Nem illő. Udvariasság, ügytelenség, sőt talán kíméletlenség.

Nehéz feladat erőt a kérdésről nem szarítani. Egyebet kellene tenni. Komolyan kellene foglalkozni a kérdéssel.

Az osztrák birodalmi tanács délszláv képviselői e hó 23-án értekezletet tartanak Spalatóban. Meg akarják beszélni, vitálni Dalmácia hovatartozásának kérdését. Valószínű, hogy a képviselők a Horvátországgal való egyesülés mellett foglalnak majd állást.

Illo és ezelszerű volna, ha a mi politikai életünk előkelőségei érintkezésbe lépnének a dalmát vezértérifakkal és segítségükre lennének a kérdés megnyugtató tisztázásában. Mert ha nem eszálódunk, a Derschattale indítvány tárgyalására küldött bizottság szabályozni akarja a dualizmus kérdését. Akkor pedig Dalmáciáról megfelekezni nem szabad.

MOZGÓ KÉPEK.

Husvét készüldés.

Faluhelyen arról vesszük észre husvét jöttét, hogy a menyecskék és leányok szép tisztára söpri az utcát, kímélik a házak falát és szép sárga agyaggal, két vagy zold festékkel kőrülezifrazzák az ablakok szélét és már jó előre kímélik az ünnepi ingváltat s cipéskészkegő, amit szarítani a szilvafák közé húzott kötetre agyának.

Budapesti emberfia sem igen felekedik meg a közlegő husvétól. Emlékeztetik rá a cukrárszjokban közszemlére tett husvét tojások, a a papírkészekedők alkalmai levelezőlappai, meg a labérvölve prágai sonkák a hentesek kirakataiban. Csupa hangulatokból dolog. És én meg se tudok a naptré rendeleteinek szótogadva busulni, meg örülni. Amikor nagypénteken tudom, hogy másnap délután Krisztus urunk okvetlenül feltámad, sehogy se sikerül szomorúságot erőltetni magamra... Különösen, mikor azt se tudom, hogy melyik városrészt örömben vegyék részt, mert hiszen Krisztuska a Ferenczkeknél is más időben támad föl, a Szervitkánál is más időben.

Lám, az időjárás is függetlenül magát a kalendáriumtól. Sokszor épen a gyász óráiban nevet jegyigabban a nap s husvétvasárnapján hullatják konyeket az ég felől.

De azért szép és magasztos ünnep a husvét s nagyon okosan van, hogy nem tördölve az olyan egyfelvételzen természetű csodabogarakra, mint az időjárás, meg én, szigorú sorrendben megállapították a hagyományos husvét szokásokat, melyeknek csak itt-ott ismerem némelyiket.

Az például jól tudom, hogy a most mult virágvasárnapján pelyhedző barka-ágakat szemlelnek meg a templomokban, ama pálmákra való emlékezés okából, melyekkel a Jeruzsálemba vonuló Údvözítőt fogadták. Az olaszok hamisítatlan pálmággakat használnak. A Riviera egyik bájos üdülőhelyén, Bordigherán van az a pálmakert, melynek boldog tulajdonosai nemzedékről nemzedékre monopolizáltak a pálmaszállítás jogát. Derekasn meg is gazdagodtak belőle.

A szentelt barka sok mindenre jó. Az anyókák léteznek és különböző betegségek — különösen lázok gyógyítására használják. Nyári váltartorok a barkát tűzbe kell dobni, hogy az ég haragja elkerülje a házat. Főrendelése azonban, hogy elégtelvélen, lamujával a farsangot követő szerdán a bimbánó emberiség megmarvazzák vele. Nagyesztörtök népies neve zold-csütörtök és sok gondot okoz a háziaszonyoknak, mert e napon zold ételeket illik enni, már pedig — különösen, amikor márczius végére eskü husvét — ilyenkor még nagyon drága a spenót, sóska és a többi zöldegg... Csak épen a tavaszi zold véreket osztogatják olcsón, de hát ki eheznek ezekre!

A templomok előtt tüzet raknak, elégetik a mult évi szentelt olajat, az ifjúság átugrálja a felszapo lángokat és ezzel sokféle bajt kergetnek el maguktól. A haragok Rómába szólnak s tonpán kopog a kereplő. A nagy város utcai zajában alig vesszük észre, annál feltűnőbb a falu esendjében, amelyben olyan szomorúan nélkülözök a áhitatkelő haragszót. Nagypénteken mossa holló a fiát... Ki ne ismerné ezt a régi passzós népdalt! Sokféleképen magyarázzák az eredetét. Nem tudom, melyik a valódi verzió, de bizonyos, hogy már felszáz-

zaddal korábban, mint Echegaray a Nagy Galeotto-ban ismertette a rut rágalmat, amidőn így szól: »Ez a világ legyöt-békát rámküldte.«

A konyha itt is beleavatkozik az egyházi szokásokba, mint ahogy a gyomor sokszor zsarnokosodik a lélekre. Amikor például böjtöt ir elő a vallás, a korgó gyomor fellázad és bűnbe kergeti a gyöngé lelket. Ezért hát szükség volt a megalkuvásra: csak húst és zsirral sült-főtt ételt nem szabad enni a böjtös napokon... Így hát jóllakhatunk hallal, tojással, vajás ételekkel s mégis derék, jó emberek maradunk.

Nagypéntek mély gyászhoz illően, fekete ételt: mákos metéltet főz a feleség. Szerencse, hogy e napon nem szabad nevelnünk, mert a fogak közé szorult mákszemek elárulnának. (Amiben különben nem lenne hiba, hiszen ez nagyon stilszerűnek tekinthető!) A falusi gazdaemberek nagypénteken vetik a mákot. Azt állítják, hogy csak akkor lesz nagy termés. Nem tudom ennek magyarázatát... Mert hiszen annak a gyöngé mákpálántának nem lehet mindegy, hogy márczius, vagy április végén bujék-e ki a földből!

Megható szép szokás, hogy nagypénteken a hibuló nök gyászruhába öltöznek és így járnak »Krisztus síjára.« A templomok vetelkednek egymással, hogy melyik diszti szebben az Ur síját. Gyermekkoromban nagy lelki megindulással győztem meg a fiam egyszerű templomának téglaburkolatát. Alg mertem szememet a szent sírhoz fölemélni. Olyan nagyszerűnek láttam azt a kezdetleges falmevelést festett sziklafalával, festett római katonával, körtefából faragott és ócska koporsóban fekvő Megváltóval. E fötte négy száz viaszgyertya pilogott és illata összevegyült az oldalt zöldülő cipésk muskálly s rozmaring savanykás szagával. Mi ehhez képest a fővárosi Krisztussírok raffináltan pazar »beállítás«, amely nem képes visszadni az én szőföszölt csillogó illuziómat!

A Felmadás öröme a nök nem tudják méltóbban megünnepelni, mint a vadonatúj tavaszi kalapjuk s toltétejük bemutatásával. Izgatott siességgel varrják vagy varratják az ünnepek előtt és ha elkésnek, inkább ki se mozdulnak a szobájukból.

Husvétvasárnapján a templomokba özönlik a hívek tömege és a buzgó imádkozás után a Kossuth Lajos-utczán hompölyög végig a sétálóvíg áradata. Gavallérajnak a legdermesztőbb hidedgen is felbőli nélküli, virággal a gomblyukban ácsorognak az aszfalt »mamasz-sarkán« szemléltarva az arra menő leányok seregén, megkritizálva őket s eszalkozva szívuk választottjához. A hagyományhű háziaszony e napon »szentelt ételeket« tálat föl: kalácsot, mely arra céloz, hogy a feltámadt Krisztus tanítványai közt megjelenjen s velük evett ából a kenyérből, melyet ő árdelt meg; a szentelt tojás, a belőle kikélt csirkével, az új életre kelést jelképezi, a husvétii bárányban magát Jézust látják.

Hétőn következik a husvétii losolás, a legkedvesebb népszokások egyike. Mirevaló lenne erőll bővebben írni! Hiszen mindnyájan ismerjük és gyakoroljuk vagy gyakoroltuk. Szomorúan látom e hagyomány modern elfajlását. Ma már pompás (és drága!) bárány-, porcellán-, virág- és cukortojások potólják a börsönnyel festett, egyszerű prostojsókat, gyermekkorunk örömeit, melyekre szerető lények csodaszép díszeket karcoltak. Akkor még Deák Ferencz, a haza bölése se tartotta méltóságán alatt állónak husvétii tojásokat karcolni a családja tagjai számára. Talán épen az nap, amikor a híres husvétii cikkek írtá. Hol van az a régi szép idő!... a hamisítatlan husvétii tojások s a Deák Ferencz »husvétii cikkek«-nek ideje!

Rosta.

UJDONSÁGOK.

— Április huszonegyediké. A mai naphoz a következő nevezetesebb események emléke fűződik:

- 1109. Canterbury-i Anzelm skolasztikus bölcsész halála.
1736. Savoyai Eugen herceg, hadvezér, meghalt Bécsben.
1782. Fröbel Frigyes pedagógus szül. Oberweissbachban (Schwarzburg-Rudolstadt).
1799. Tancsics Mihály szül. Acsteszén.
1816. Currier Bell (Charlotte Bronte) angol író nő szül. Thorntonban (Yorkshire).
1828. Hippolyte Vain francia történész szül. Vouziersben (Ardennes).
1879. Bosznia és Hercegovina okkupációja.
1896. Báró Hirsch Mór, az ismert emberbarát, meghalt O-Gyallán (Komárommegye).

— Személyi hír. Gróf Károlyi Sándor, aki egészségének helyreállítását végett huzamosabb időn át Zantona-ban (Délfranciaország) tartózkodott, visszaérkezett a fővárosba.

— Nagypéntek. Az ünnepek között, a melyeket a Megváltó életének nevezetesebb eseményei emlétként ünnepel a keresztény világ, a legnagyobbak, de egyszersmind a legénesebbek is az azok az ünnepek, melyek virágvasárnapjától kezdve, a Golgotán keresztül, a feltámadás dícső reggeléig vezetik a hívő lelkeket. És ha a husvétii örömet hirdető anygal tulvilági hangját ma már nem is tudja, vagy nem akarja a modern ember megérteni, a Golgota keresztje alatt álmétkodással áll meg a hívő és hitetlen egyaránt. Az Údvözítőnek szelid, megható imádsága: »Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekednek!« páratlanul áll a világ történelmében. Költők megénekelték, művészek megfestették a golgotai nagy tragédiát, de sem a toll, sem az ecset nem képes kifejezni annak világot átalakító nagy jelentőségét. Az emberi lélek csak félye, remegve tekint fel a Jézus keresztjére, mert minél inkább igyekszik ahhoz közelíteni, minél inkább igyekszik az felvenni, annál inkább érzi a saját

gyarlóságát s azt a mélységet, mely a Golgota keresztjének mennyei magasságától elválasztja. Pedig az Údvözítő parancsa szerint minden embernek közelednie kell ehhez a kereszthez s bármilyen nehéz, bármilyen kintélyes legyen is annak hordozása, terhelő nem szabad visszarúdnia. Az ifjúnak nemes törekvése, a férfúnak komoly munkája, a szülői és gyermeki szeretet édes boldogsága, mind, mind olyan, mint a füst és pára, a rengő ércz és pengő czimbalom, ha fél, remeg ettől a keresztől és nem tudja elviselni annak szenvedéseit. És vajjon mit ér e kereszt nélküli a hőnek minden bátorsága, az államférfúnak minden bölcsesége, népeknek és nemzeteknek minden lelkesedése. Jeruzsálem, Jeruzsálem, ha te tudnád a te read következendő dolgokat, eszedbe vennéd most, melyek a te bölcségedre valók! Igy sirt, konyeit hullatva a hazáját szerető kesergő lélek, miképen látta, hogy tolong a római udvar kedgyt kereső farizeus-tömeg megszenteltetve a nemzet szent templomának oltárait. E tömeg számára azonban nem csak könye, de ostora is volt s nemcsak meghalni, de élni is tudott azokért, a kiket szeretet. Oh, a nagypénteki kereszt nemcsak a szomorú halált, de az erkölcsi bátorsággal feljes dícső élet képét is mutatja nekünk. Mutatja azt, hogy a valódi embernek miképen kell élni, miképen kell meghalni. Ezért áll a golgotai kereszt alatt álmétkodással és bálmulattal ezen szent ünnepi napon hívő és hitelen egyaránt.

— Rákóczi halvái. A magyar kormány köszönetét és elismerését fejezte ki a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetség és a konzulátus tagjainak önzelen fáradozásaiért, a melylyel Rákóczi és társai havmainak exhumálását elősegítették. A galati Szent Benedek-rendi kolostornak ajándékozott 50.000 frankot a kormány szintén átadta már a nagykövetség útján; ugyszintén köszönetét fejezte ki az ökümeniai és az örmény-gregoriánus pátriárcha előtt, a kik készségesen engedték meg az exhumálásokat úgy Rostóban, mint Ismidben. A két egyházközsegy különben szintén pap pénzajándékokat.

— Az országos krimicsau. Szombaton tehát megkezdődik a legnagyobb bérbárcz, a melyet valaha Magyarországon vívtak. Az építómesterek ipartestülete mai ülésén egyhangulag kimondotta, hogy a munkázárlatot, a melyet az építőparosok országos szervezete tegnap határozott el, szombaton kezdik meg. Szombaton este, a mikor a munkásokat kijéztik, visszaadják valamennyiüknek a munkakönyvét és nem építenek sehol, a míg a zárlat tart. Ezzel kezdetét veszi az országos krimicsau, mert a munkázárlat — mint megírtuk — az egész országra ki fog terjedni. Az építómestereknek ez az elhatározása a legrettenetesebb helyzetbe fogja hozni az országot. Munka nélkül fognak maradni mind azok az iparágak, a melyek az építőiparral kapcsolatban vannak. Nem lesz munkájuk az ácsoknak, mészárosoknak, szobafestőknek, épület- és portál-asztalosoknak, lakatosoknak, bádósoknak, szerelőknak stb., mert hiszen az új épületek berendezésén kívül csak javításokra kénytelenek szorítkozni. Valóságos gazdasági válság fog bekövetkezni, a melynek horderejét az ehez munkások millióinak elkeseredése fogja növelni. Az építómunkások különben már minden előkészületet megtettek arra, hogy a harezot sikerrel fölvehessék. Az összes munkásszervezetek támogatni fogják őket, de számos erítéses jelentete már azt is, hogy a külföldől is várhatnak jelentékeny segítséget. A viszonyokkal ismerős szakemberek különben azt hiszik, hogy a munkázárlat nem fog sokáig tartani, mert a mesterek is, a munkások is hajlandók a megegyezésre, hogy állandó rendet és békét biztosítsanak.

— Böjtűi prédikáció az adósságról. A templomok szószékéről meghánst és magába szállást hirdetnek istennek szolgái. Édeszavru férfiak azok, a kik a szóneki művészet ezen árnyalatával elképesz jüni egész a lélegig és meg tudják azt fogni. Különösen a bünt festik megróvó színekkel; a bűnt, a mely romlás és veszedelembé sodor. Minden oldalról, minden világlásban bemutatják a vételt. Ezt tette a párisi Madeleine-templom kedvelt és nagy hírnévű örvendő prédikátora is. Dominikus volt ezeltől, de mióta száműzték Franciaországból a szerzeteseket, mint egyszerű abbé teljesíti kötelességét. Főrangú hölgyek jönnek az ex-dominikánus meghallgatására, mert senki sem tud oly szivrelátóan beszélni, mint ő és senkinek sincs olyan lágy behelzögő hangja, mint neki. Nos, az abbé a minap is beszélt. Mondanivalójának körülbelül a derekán tartott, a mikor hirtelen így folytatta:

— Bünről beszéltem... Ugyan hölgyeim nezenek csak magukon végig! Vajjon kifizették-e tollas kalszjuk árát? Nem tartoznak-e semmivel a mosónőjüknak? Hát annak, a ki cipőt csinál önöknek? A fűszeres megkapja-e pontosan a járandóságát? És a pék? Filkr követelése sincs önöknel? A tüzelő-anyagot mindig készpénzzel fizetik? S a többi sok, sok szállító, a kinek mindössze néhány frankkal tartoznak és még sem fizetik ki. Nem fizettek buszszágból, kölyömléségből, nemtródomságból. Az a kis ember pedig nem mer követeléséért hangosan sikra szállni, mert akkor koczkalátja a jó vevőt. Tehát tőr, vár, reménykedik, míg öngyáságának véletlenül eszükbe jut a »semmiség«, a mely azonban annak a földhözragadtak és családjának »minden« a boldogság, a jólet, a földi menyország... Hát tudják-e, hölgyeim, mi az, a mit önök naponta ezekkel szemben elküvetnek?... Bűn! A legcsunyább és legalávalóbb bűn!...

A predikátor a szószékre ült a kezével és azután halank lenzállott. Az előkelő dámák szoriban sebes moraj futott végig. Birálták, kommentálták a legjabb »bünt.« Végül a következő konkluzióra látszottak jutni: — Eredeti ember ez a péter!

17 éves péntekenegyesek a Duna hullámaiban keresel menedéket az élet keservei ellen...

Betörés egy győgszertárban. A körmenői győgszertárba halatlan vakmerőséggel követelt el betörést, egy a társadalom ismert előkelősége...

Halálozások.

Ma délután fél 4 órakor helyezték örök nyugalomra Krammer Miksa székely fővárosi bizottsági tag és bankigazgató, született Sattler Bertalán...

Megvesztegetéssel vádolt főmérnök.

Visszatekintés a fővárosi mérnöki hivatalban. A fővárosnál uralkodó tarthatatlan állapotokat vakító fényvel világítja meg az a bűntény...

Meister Sámuel faúrny gyáros a múlt esztendőben meg akarta nagyobbitani Dongó-utca 3-5 szám alatt levő gyárléteit...

Grossmann eleget is tett ennek a megbízásnak és benyújtotta a terveket a tanácsoshoz, mely a kérvényt a szokásos módon keresztül bocsátotta a különböző hivatalok retortáján...

Vége is a Meister elhagyta a túrelme és a múlt héten ajánlott levélben fölszólította Grossmann-t, hogy intézze el már ezt az egy esztendő óta húzódozó dolgot...

Meister erre kislelt az iródból és annak ajtaja elé állította két legközelebb eső alkalmazottját, Groó Andrást gépészt és Singler Ferencz fűtőt...

Azért a kétszáz koronáért jöttem — felelte — amelyről Grossmann ur azt mondotta, hogy öntől fogom megkapni Kovács Gusztáv főmérnök ur számára.

A gyáros erre válaszul behívta két tanuját, Fendőrcét küldött és bekísértette Schönhubert a főkapitányságra, a hova ő is elment két tanujával.

A rendőrségen Sajó Sándor kerületi kapitány központi ügyeletet meghallgatta a panasz és aztán a zsarolt fogva vailóra. Schönhuber először nem akart vallani, be végül beismerte hogy Grossmann-t megbízást kapott az engedély elintézésére és ő — mint más máskor is tette

— öven koronát adott Kovács Gusztáv főmérnöknek az építési engedély kiadásáért. Erre a vallomásra Sajó kapitány rögtön detektív küldött Kovács Gusztáv főmérnökért, aki Kemmitzer-utca 31. számú lakásáról éjjelfelkötött be a főkapitányságra...

Ezt a vallomását még akkor is föntartotta, a mikor Schönhuberrel szembesítették, a ki viszont azon bizonykodott, hogy igazat mondott. Kovács főmérnököt ezután hazabocsátották, míg Schönhubert újabb kihallgatás alá vonták...

Háromszázhatvan milliós örökség.

— Egy indiai gyémántkereskedő hagyatéka. —

Két évvel ezelőtt a magyar sajtó az a hír járta be, hogy a távol Indiában elhalt egy magyar származású nábó, aki után háromszázhatvan millió korona hagyaték maradt. Távolabbi rokonai már megkísérelték az örökség fölvetését...

Az elhunyt nábót Reinhardt Miklósnak hívták. Mány fehérmegei községben született s már fiatal korában került ki a nagyvilágba. A németországi Mannheim volt első stációja. Később az angol zsoldos katonák közé állott s ezekkel került ki Indiába. Több évig szolgált az indiai angol hadseregben s közben annyira kintuntette magát, hogy az angol kormány érdemei elismerésül birtokot adományozott neki...

Családjával hamar megszakadt az összeköttetés, pedig itthon négy testvére: két fivére és két nővére él. Egyik fivére ma is Mányon lakik, a másik pedig Esztergomban s mindkettő lakerekeskedéssel foglalkozik. Nővérei mind a ketten Budapestben laknak. Az egyik a Garay-terén, a másik Ó-Budán. — A Garay-terén nővére férjhez ment egy Bertinger nevű asztaloshoz. Bertinger már meghalt s özvegyen kívül négy gyermeket, két fiút és két leányt hagyott hátra. Egyik leány férjhez ment: egy Stadler nevű légszusz- és vízvezetési szerelő vette el, kinek fiúlete van a Nagykorona-utca és Szabadság-ter sarkán. Az Ó-Budán lakó Reinhardt-leány szintén özvegyasszony s két leánya van.

Özvegy Bertingernek sokat beszélt családjának Indiában élő testvérbátyjáról. Amikor aztán a nagy örökség híre elterjedt, legott tisztában voltak azzal, hogy őket illeti meg a nagy vagyon. A család tehát, mely elég nagy, közelebbi családi értekezletet tartott, melyből kifolyólag özvegy Bertingernek, született Reinhardt asszonynak, Stadler légszusz- és vízvezetési szerelő a család föl megbízást nyert, hogy az örökségi ügyet járja ki s hasson oda, hogy az óriás hagyaték a boldogult testvérei kezére kerüljön.

Stadler, eme megbízásnak eleget teendő, meg bízta dr. Piesch Mátyás budapesti ügyvédet, hogy az egész ügyet kezébe véve, a család nevében lassa el mindazt, amire ebben a hagyatéki ügyben szükség van.

Dr. Piesch Mátyás ügyvéd megbízatásához képest nyomban érintkezésbe lépett a kákkutai magyar-osztrák konzullal, kitől mihamar megjött majd a válasz, mely nem tartalmazhat egyebet, minthogy a gazdátlan örökség a magyarországi Reinhardtokat illeti, kiket egy csapásra irigylendő töképenésképp tett az indiai kincs s az annak néhai tulajdonosához való egyenes rokonságuk.

TÁVIRATOK.

A krétai fölkelés.

Páris, ápr. 20. A Newyork Herald értesítése szerint a krétai fölkelésről nagyon komoly hírek érkeznek a nagyhatalmakhoz. György hercege élete veszedelemben forog. Két angol hadihajó a Szuda-öbölben tartózkodik s a legközelebbi napokban még két hadihajó érkezik oda.

Malta, ápr. 20. A Vénus angol cirkáló ma Krétába indult. A Diana cirkáló holnap ugyanoda megy. A két hajó utja összefügg a krétai zavargással.

Az oroszországi forrongás. Prokurov, ápr. 20. A komanecz-podorszki és a prokurovi kerület üzenetében falvában parázsmozgalmat van. Az illető községbe katonaságot küldtek.

Varsó, ápr. 20. A Tovolszki külvárosban a rendőrség és katonaság múlt éjjel kétszáz embert tartóztatott le. Az elfogottaknál sok revolvért találtak.

Közgazdasági táviratok.

Table with exchange rates for New York, London, and other locations. Columns include location, date, and rates.

Table with exchange rates for Chicago, London, and other locations. Columns include location, date, and rates.

Table with exchange rates for London, New York, and other locations. Columns include location, date, and rates.

Advertisement for 'Szelencze ára 40 fillér' featuring a bottle of medicine and text about its benefits for various ailments.

Orvosok részéről több oldalról valóba eszményi náthaellenes szemek kijelentve hatása megjelöl! Minden győgszertárban kapható!

EGYESÜLTEK.

Tanítók gyűlése. A Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának igazgatótanácsa ma délelőtti ülést tartott a Tanítók Házában. Az ülésen Nagy László tanítóképző intézeti tanár előkölt. Minke Béla bemutatta a népevelőti egyesület általános programját. Az ő tervezete szerint minden községben szervezni kell új népevelőti egyesületeket, amelyek célja: a nép ismeretelének terjesztése és nemcsak művelőkkel való szórakoztatása. Földes Géza egy önköltséges intézménytervezetében összefoglalta a magyar tanítószolgálat magyar elemi népkultúrára egységesítő évek óta hangoztatott válményát. Bevezető szavaiban kiemelte az előadó, hogy a munkáltatás elkesztése annál könnyebb volt, mert rendelkezésre állottak a tanítógyűlések összes határozatai, és meri állítani, hogy a tervezet minden ízében modern s éppen ezért díszere való minden országban. Az érdekes tervezet, a melyet az előadó a napokban könyvtárba bocsát, a nyári nagygyűlést megelőzően is szerepelni fog.

Bécsi Magyar Egyesület. E hó 15-én tartotta meg Beesben a Hotel de France diszteremben zappi Regenhart Ferencz előköle által a Bécsi Magyar Egyesület rendezésű gyűlését, melyen az egyik az egyesület lefolyt évi működéséről számolt be. Örömmel konstátálta, hogy az egyesület vagyona évről-évre szaporodik. Kiemelt, hogy az Erzsébet királyné alapja már körülbelül 100,000 koronát tesz s hogy az egyesület által rendezett sorsjáték eredményképp éret 50460 korona tárgyában keletkezett pép immár másodszor is az egyesület javára bíráltatván el, bizon remélhető, hogy a peres eljárás az egyesület javára fog eldőlni. Az évi jelentést helybenhagyólag tudomásul vették s a választmányának a felmenyint megadták. Meleg óvózában volt része az egyesület elnökének, zappi Regenhart Ferencz gyűjtőtanácsnak, ki 1895. év óta állván az egyesület élén, e napon ülte meg elnökségének 10 éves jubileumát. A közgyűlést társasvácsora követte, melynek folyamán az egyesület elnöke a királyra írt levelet pohárral, dr. Chrenóczy Nagy József udvari tanácsos az egyesület elnöké az egyesület vendöké, Ferencz Ferdinánd főherceget elvette, több felköszöntő pedig az egyesület elnökére hangzott el.

FOVÁROSI ÜGYEK.

Düledező templom. A krisztinavárosi templom falai még tavaly megrepedeztek, amit az I. kerületi előjáróság be is jelentett a tanácsnak. A mérnöki hivatal megvizsgálta a templomot s a repedéseket nem tartotta nagyon veszedelmeseknek: megnyugodott ebben a tanács is, az ájtatos hívők pedig tovább álmódokoztak a repedezett templomban és valószínűleg a templomért is. Virágvasárnapon azonban megjelent az első kerületi előjáróságnál egy budai építőmester, hogy felhívja a figyelmét a templom közveszélyes állapotára. Az előjáróság jelentést tett a tanácsnak az esetről s a jogügyi osztály ennek alapján sürgős előterjesztésben azt javasolta a tanácsnak, hogy a krisztinavárosi templomot azonnal zárják be s amíg a szükséges építkezési javítások el nem készülnek, tiltsák be az istentiszteletek tartását. A tanács ma délelőtti ülésében behatóan foglalkozott az ügyvel több építési szakértő jelenlétében s bár végleges határozatot nem hozott, ma délutánra helysinzi szemlélt rendelt el, amelyre Krátý János műszaki tanácsos, Hofbauer főmérnök és Schwendtnér mérnököt és a középítési bizottság két tagját küldötte ki. A bizottság holnap reggel teszi meg jelentését és ha sürgős intézkedés szükségesé fogrogna fenn, a tanács rendkívüli ülést tart.

A főváros a milánói kongresszuson. Ez év nyarán nemzetközi vasuti és hajózási kongresszus tartanak Milánóban, amelyre Budapest főváros elhatározta is meghívni. A tanács ma ülésében elhatározta, hogy részvesztve a kongresszuson, amelyre képviselőit ki fogja küldeni.

A budapesti nemzetközi automobilkállítás anyagi támogatására a tanács ma ülésében hater korona segítségét szavazott meg.

A Szent Gellért-körház átalakítása az előirányzat szerint, 120,000 koronába kerül. Ezt az összeget a tanács ma megszavazta, azzal, hogy ezt a körházi fölöslégből fedezék, amelyhez miniszteri jóváhagyás nem szükséges, mert erre vonatkozólag van már ilyen értelmű kormányrendelet.

A III. kerületi vegyes ipartestület anyagi támogatást kért a fővárostól. A tanács a kérelmet a mai üléséből elutasította.

A budavári Fortuna-épület. Sok viszonyltságban ment keresztül az a sárgea épület a várbán, a mit Fortuna néven ismer egész Buda és Pest. Volt az már lakóház, börtön, elüljárósági hivatal, iskola, törvénytudó, uram bocsát, talán még színház is. A közel kétszázéves épületen nagyon meglátszik az idő vasfoga s a házúr, a főváros nem tudja, hogy mit csináljon vele. Építtesse-e újra vagy tataroztassa-e ki? A mérnöki hivatal oda nyilatkozott, hogy az épület falazatai jók, csak új tetőre van szükség.

A fővárosi bizottság tagjai fölébezték alakjában azt a kívánságukat fejezték ki, hogy a budai részekben egyáltalában ne legyen szabad búzós gyárakat elhelyezni. Ezt a fölébeztést ma vette tárgyalás alá a tanács s azt a javaslatot terjesztte a közgyűlés elé, hogy a fölébeztés elutasításával, tartsa fenn az előbbi határozatot, amely szerint — bizonyos föltételek mellett — a budai oldalon is lehet állítani ilyen gyárakat.

A kiállítás történelmi épületcsoport. Az ezredes kiállítás idejében a főváros átengedte a kormányának a városligeti Nádor-szigetet, hogy azon a földművelésügyi kiállítás elhelyezése végett fölébezték a történelmi épületcsoportot, még pedig most már végleges alakban, azzal, hogy az anyagok felhasználásával. A főváros kikötötte a szerződésben, hogy a fölébeztés után ismét adja át a kormány az épületek körül lévő szűp területet a közönség használatára. Az építkezések határideje az 1904. évi december 31-én lejár s a főváros hatósága kérdést intézett a miniszteriumhoz a munkálatok mielőbbi aláírás s egyuttal utasította a mérnöki hivatalt, hogy tegyen jelentést, mennyiben haladnak elő az építkezések. A mérnöki hivatal eleget tett a föltételeknek s ma azt jelentette a tanácsnak, hogy az épületcsoport renaissance-rizse már elkészült, noha a belső díszítés még teljesen hiányzik. A gót stílusú épületek azonban még mindig ugyanazok, amelyek az ezredesi kiállításkor is ott voltak s ezek már düledező állapotban vannak, hogy veszélyes volna nekik fogva a közönség az épületcsoport környékét meg sem közelítheti. Javasolta tehát a mérnöki hivatal a tanácsnak, hogy a miniszteriumot hívják föl az építkezéseknek köztöltött erővel való folytatására és befeljezésre, mert — sajnos — a Városligetet a miniszteriumok részéről létesített különböző épületek ugys nyájában elfoglalták s így elvonkattól a rendelkezéstől, amelyre azt József nádor a főváros nagyközönsége részére adományozta. Szükséges tehát, hogy a miniszterium az építkezéseket záros határidő alatt befejeztesse s átadassa rendelkezésükre.

A Gellérthy gyalogutjal közöl egy-néhány fölébeztés volt, különösen azok, a melyeket a Kelethegy-ut megépítése előtt nyitattott a főváros a Mányoki és Orlay-utak összeköttetésére. Ezek az utak, a mint a felek-tulajdonosok mondják, külföldben is nagy költséggel tarthatók fenn, mert éjjel rendőrlélek kell őrizni s gondoskodni kell a világtárolásról és tisztogatásról is. A mérnöki hivatal most azt jelenti, hogy forgalmi és közlekedési szempontokból csakugyan nem nagy szükség van most már ezekre a gyalogutakra. Minthogy azonban a főváros az utak területét annak idején megvette a tulajdonosoktól, méltányos dolog, hogy ismét ugyanabban az árban váltsák vissza, a mennyiret eladták a fővárosnak.

A Szt István-Társulat kérelme. A tanács fölhívása alapján a Szt. István-Társulat befizetve azt a 23,000 koronát, amelyet a Szt. István-templom föltárola elkészítéséhez való hozzájárulásával tett. Kéri a Szt. István-Társulat, hogy a föltárolt alapzatára tette a főváros hatósága a következő fölirat: «Egy patronusának, a Szt. István-Társulat, 1905. A tanács ehhez a kérelemhez hozzájárult.

A kerületi betegsegélyező pénztár tartozása. A kerületi betegsegélyező pénztár 23,000 korona körházi díjjal tartozik a fővárosnak. A tanács a mai üléséből engedélyt adott arra, hogy a pénztár ezt a tartozást 8000 korona havi résletekben törlesztesse. A régi hátralekő dolgában pedig fölkéri a hatóság a belügyminisztert, hogy azoknak az összeget az országos betegpótlási alából előlegzesse.

A szemelgöy parcellázása érdekében az odaváló telektulajdonosok több ízben kérvényezték, így legutóbb a napokban is, hogy a telkeket 150 négyzetöléses parcellákra osztassák föl, a mérnöki hivatal azonban jelentésében azt az álláspontot foglalja el, hogy jogszélem nélkül ez meg nem engedhető, ha azonban a tanács megis hozzájárulna, akkor csakugy lenne megadható az engedély, ha az új utat föltételek területtel, valamint a megépítési költsége tekintetében, nemkülönben a fontartás, világítás, csatornázás és a többi közművekre, a terhek a telektulajdonosra fektetnek esni. A mérnöki hivatal, a midőn megvett előadja, egyszerűsind fölméli a tanácsot intézett jelentésében, hogy a főváros közgyűlése, a közmunkák tanácsa, sőt a belügyminiszter is, több ízben kijelentették, hogy a telkeknek ilyen apró parcellákra való felosztásához nem járulhatnak hozzá.

TÖRVÉNYSZÉK. Holtomiglan-holtidiglan. Nagy riadalmat okozott tavaly május 11-én a Teréz-kört egyik tejasarnokában egy igazgatót férfi berohanása, aki étkelen lárma közt a csarnok tulajdonosnőjét, Eisler Sámuelnént agyon akarta löni. Az üzbelen volt vendégek rávetették magukat a dübögő emberre s kicsavariák kezéből a revolvért. Egy rendőr bekísértte a kapitányságra, ahol megállapították, hogy ő az Eisler Sámuel, a tejasarnok tulajdonosnőjének férje. A szerencsétlen emberjavlamikor jómódu vendégül volt. Amig jöletébe éltek, semmi baj sem volt közöttük, hanem a mikor üzletelőtökre ment, az asszony három gyermekükkel együtt laképél hagyta s azóta különválva éltek. A feleség közben tejasarnokot nyitott. Amikor férje felfedezte, hogy hol van, többször könyörgött előtte, hogy térjen vissza hozzá s éljenek ismét együtt. Az asszony azonban erről hallani sem akart. Május tizenegyedikén aztán Eisler revolvért rántott elő s ha meg nem akadályozták, leölte volna az asszonyt. A rendőrség előtt tagadta, hogy gyilkos szándékai lettek volna. Azt mondta, hogy ő csak rá akart jesszteni az asszonyra. A királyi ügyészség a dolgbán csupán közsérend ellen való kihágást és életveszélyes fenyegetést látott s áttette az ügyet a büntető járásbírószághoz, mely Eislert egy nap fogházra és husz korona pénzbüntetésre ítélte. A fölébeztelt bíróság a jóváhagyta ezt az ítéletet.

Szerelmi hóbort. Elkelő és szép fiatal asszonyt vádolt ma sikasztással M. Sándor író-és szerkesztő a bűntető bíróság előtt, mert szerinte az asszony, B. G. kereskedő felesége, az ékszerésztől kölcsönvet ékszerket elzabolgolt. A feleletés mögött furcsa szerelmi történet áll. M. Sándor az asszonyt, mostani urától elválasztani és feleségül venni akarta, szóval és irásban többször felajánlotta neki üzlete legdrágább ritkaságait, de az asszony a sok nógatásra csak egy egyszerű kis aranyláncot választott eléggé megmondhatatlanul — emléke. Azt hitte, ezzel vége szakad az ostromnak. Viszont az ékszerész most már azt követelte, hogy B. G.-né végre is engedni fog kérésének s válik urától, hogy az övé lehessen. Feltevésében azonban alaposan csalódott, mire megfedkezve még szerelméről is, egyszerűen visszakövetelte az ajándékot s hozsiból feleltette az asszonyt a bűntető bíróságnál. Ma tárgyalta ezt az ügyet Parass Gyula bírósági s a tárgyaláson az asszony felmutatta a vitás láncot is, annak az igazolására, hogy nem sikasztotta el, de jelenléte, hogy ezt ajándéka adta neki a panaszos s most már — a történet után — nem adja többé vissza. Dr. Kéty István ügyész megbízott nem látván a sikasztás vétségét fenorgni, a vádat elvetette. Az panaszos azonban mint pótmagánvádló kérte B. G.-né megbüntetését. A tárgyaló bíró dr. Mandl Sándor védelme után B. G.-né felmentette a sikasztás vétségétől vádja alól.

Hírrehel tolvaj, mint betegápoló. Még a nemrég elhunyt dr. Schuk Vilmos egyetemi tanár, a híres szemorvos fogadta fel a szemészeti klinika betegápolójának Kassovitz Armit, egy rovtov mltnu, a külföldi feygházakban összesen vagy husz éve állt csavargó, a ki ügyes, sima modorával nagyon könnyen megfévesztette a professzorokat. A világlátó ember ez év január 5-én minden bucsuzás és bejelentés nélkül megint világra szaladt s csak szüköse után vették észre, hogy feltörte dr. Schuk iróasztalát s ellopott belőle nyolcszázhusz korona magyar s ezerötszázbelven líra értékű olasz pénzt. A rendőrség országjárta körözte a tolvajt, a kit aztán a kálksburgi rendőrség letartóztatott s Budapestre kísérte. A bíróság ma a tolvajt három évi feygházra ítélte.

Uzorsások a fogáságn. Néhány nappal ezelőtt megírta, hogy a rendőrség nagy uzorsárvételeket tartóztatott le, akik egy lugosi vagyonszóvgyasszonynak Budapestben szolgáló huszörnkéntes fiát szarolták ki. Az uzorsábanda, melynek tagjai közé Fried Armin bizományos, Kaufmann Gyula, Silbermann Henrik ferliszabó, Kommerer Atyán ékszerész, Meitner Jakab és ifj. Kuttner Sándor bitorleskedő tartozik, ruhát, autómobil és ékszer adott el az önkéntesnek s ezekért összesen 12000 korona értékű váltókat vett tőle, melyeket az édesanyjával fizettettek ki. Az előzetes vizsgálat befejezése után a letartóztatott vádlottak a vádpanaszhoz feleltek a letartóztatásnak ellen, de a vádpanasz elutasította kéréseit. Ma az ítélt tábla Freisz Eisvan emléke alatt kimondta, hogy ifjabb Kuttner Sándor 3000, a többi letartóztatott pedig 8—10000 korona ovadék mellett szabadlábra helyezi. Az összes letartóztatott közül azonban egyedül csak ifj. Kuttner családja telte le az ovadékok, míg a többi terheit továbbra is vizsgálati fogságban marad.

SPORT.

Az ideai uszójajbajnoságok. A Magyar Atlétikai Szövetség uszójajbajnosága hétfőn tartott ülésén az egyesületek képviselői bejelentették, mely bajnoságok óhajják ez évben rendezni. A Balaton Uszó-Egyesület május végén a 220 yardos bajnoságot. Junius közepén a Budapesti Egyetemi Atlétikai Club a fél angol mértőföldet bajnoságot. A negyed angol mértőföldet a Ferenzvárosi Torna Club, az egy angol mértőföldet pedig a Magyar Testgyakorlók Köre óhajtaná rendezni. A folyambajnoság rendezésére a Magyar Atlétikai Club jelentkezik, a Magyar Uszó-Egyesület augusztus első vasárnapján a száz yardos bajnoságot, a plunging bajnosága egyelőre nem kapott vállalkozót, valószínű azonban ezt is a Magyar Uszó-Egyesület vállalja el, melynek képviselője Schuber Alfréd bejelentette, hogy egyesülete a bajnoságok közül a Porzsoló Gyula-emlékversenyt is megtartja. Szankovich Szilárd szövetségi titkár bejelentette, hogy az angol királyi védnöksége alatt álló Royal Life Saving Sociéte augusztus közepé táján Magyarországon bemutatni óhajja az elemzéses módszereit. A M. A. Sz. kötelekbe tartozó, uszással foglalkozó egyesületek vendégül fogják látni az angol társaságot, amelynek tagjai a legjobb angol uszók s a magyar királyi rendőrség s a mentőegyesület bevonásával két versenynap keretében módok fognak nyújtani az angoloknak, hogy az elemzéses módszereit bemutassák, azoknál pedig tiszteltükre versenyeket és waterpolo-matchet fognak rendezni.

A Casuások Budapestén. Ma este 7 órakor érkeztek meg az angol footballok a nyugati pályaudvaron, ahol nagy sportközönség fogadta az érkezéket. A Casuások csapata a pályaudvarról a Hungáriára hajtottak, hol az esteb tudat pihent terék. A bizottság az angolok tiltakozkodásának programját a következők állapotokba meg: 21-én délelőtt kirándulás Budapestre Torley József pszeggyáros meghívására. Este 8 órakor ismerkedési estély a Hungáriai szállóban. (Teríték 4 kor; jelentkezni lehet Muzsa Gyula főrendezőnél telefon 57—57). 22-én Országjáró, Kuria meglekintése, délután 4 órakor mérkőzés a Margitszigeten. Ellenfél a Magyar Atlétikai Klub. Este: vacsora a Hungáriában. 23-án délelőtt istentisztelet a Hungáriában, délután 4 órakor mérkőzés a millenári pályán. Ellenfél a Magyar Testgyakorlók Köre csapata. 24-én délelőtt királyi palota meglekintése, délután 4 órakor match a millenári pályán. Ellenfél a Budapesti Tornaklub. Este fel 9 órakor bucsu-vacsora a Hungáriai szállóban. (Teríték: italal együtt 6 korona; jelentkezni lehet Ista Károly, Friedrich Nándor és Vida Henrik végrehátó bizottsági tagoknál.) 25-én délután 1 óra 45 percenként elutazás a nyugati pályaudvarról.

A közönség köréből.

FRANCOIS TRANSYLVANIA S E C.

KÖZGAZDASÁG.

Pénzverés és pénzforgalom. A hivatalos lapban közzétesszi az állami számvévség a folyó év I. negyedéig vert, forgalomba bocsátott és készletben maradt fémváltópénzek álladékaról szóló kimutatást. A kimutatás szerint az említett évnegyedben csak kétféleért vertek és pedig 349,762 darabot 6,995-24 korona értékben. Forgalomba bocsátottak ugyane negyedben 1,713,357 darab kétféleért és 322,000 darab egyféleért, együtve 37,487-14 korona értékben. Ezekkel együtt most már 218,725,104 darab kétféleért és 39,730,800 darab egyféleért van forgalomban. Készletben van még a kétféleértből 72,104,900 darab, egyféleértből 38,269,200 darab, összesen 1,824,790 korona értékben. A 3,840,000 darab ötkoronás és a 60,000,000 egykoronás ezüstérmeket, valamint az 54 millió darab 20 filléres és a 72 millió darab 10 filléres nikkelérmeket már korábban kiveték és át is adták a forgalomban.

Változás a magyar aszfalt részvényár-aságban. A Magyar aszfalt részvényár-aság tegnap közgyűlésen bejelentette, hogy Popper István, a vállalat megalapítója, eddigi ügyvezetője és alelnöke, megvált az intézettől és összesen öt elfoglalt állásairól lemondott. Popper helyét a tegnapi közgyűlés nem töltötte be s a vállalat ezental annak elnöke, Matlekovits Sándor vezeti.

Csődbe került vasbutorgyáros. Hegedűs A. budapesti vasbutorgyáros ellen — mint már megírtuk — esodott nyitottak. Most állították össze az aktívát. E szerint Hegedűs tartozik árúérték 100,000 koronával, pénzkötelezettségeket 55,000 koronával, más kötelezettségekből kifolyólag 5000 koronával. A passzívák összege tehát 160,000 koronával. Ezzel szemben az aktívák összege 83,000 koronát tesz ki. Ugyanis az árúérték 60,000 koronával, a köntveletek 15,000 koronával, a gyárberendezések pedig 8000 koronával van felvéve.

A Vereoszi Gazdasági-Egyesület ma igazgató-választmányi ülést tartott, a melyen elhatározta, hogy a folyó év nyarán állandótaggyűlést rendez, továbbá, hogy a város viszonyainak teljesen megfelelő huszertes-tenyészeti felkutatja. Ezenkívül akcióit indít az egyesület a háziorvosi felkutatására, — meg akarja honosítani főleg a kosárlonást, amire az ottani fejlettségi kultúra miatt nagy szükség van, — rendszeres tanfolyamot rendez emellett a cizirosepr-készítés elajjtása céljából is. Tekintettel a baromfi-tenyészés elhanyagolt voltára, az egyesület lépéseket kíván tenni, hogy a vereoszi kaszudák a fajbaromfi-tenyésztést is felkarolják.

Babtermesztés kiveteltől csöklóra. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részére Franciaországban Svisszon vidékéről babot és normandiai borsót küldtek azzal a kéréssel, hogy tegyen kísérletet azok elültetésével. Mind a két terményből Franciaországba hármi mennyiséget is lehet vinni, az állandó kereslet tárgyát képezi. A küldött fajtáknak az a nagy előnyük, hogy pedves, kevésbé kielégítő talajban is sikerrel lehet azokat termeszteni.

Elvi jelentőségű határozatok. Hajózási munkára fel fogadott napzámot nem lehet gazdasági napzámoknak tekinteni s a közte s gazdája közt felmerült ügy elbírására a közigazgatási hatóság jogkörébe tartozik. — Ékszerész, aki a töle vett aranyláncot a ténylegesen nagyobb súlyúval bír gyantát odja el, az 1888. évi 7000 sz. belügyminiszeri rendelet alapján nem büntethető. — Kaszinók ingatlanai után nem köztétele, hanem negyzedet százalékos illetokegyenérték jár. — Városi kocsisok, ha nyugdíjosultak s a cselekvőtörvény határozatai alá nem tartoznak: mint városi alkalmazottak IV. oszt. kereseti adó alá esnek. A dologi kezesség a bíróságra ki nem terjed.

A szövés szerzámánya. E czimen Thiering Oszkár kötkötetes tankönyvet írt mely a kézi és gépszövés technológiájával foglalkozik. A könyv mindama szerkezeteket és eljárásokat tárgyalja, melyekre a szövőiparoknak szükség van. Az első kötet a kézi szövésnek van szánva, mely dacára a géppár tárgyalásának, ma is alapját képezi a szövésnek. Az előkészítő munkálatok után szerző részletesen leírja a kézi szövészek egyes alkotórészeit, aztán a Jacquard-gépet és a műszövés körébe tartozó szövészeket. A második kötet a gépszövést tárgyalja, hasonló beosztással, mint az első kötet a kézi szövés. A munka a Pesti Könyvnyomda Részvényársaság kiadásában jelen meg. Egy kötet ára 3 korona 50 fillér, kapható minden nagyv. könyvkereskedésben.

Uj aajállomások. Duna Gőzhajózási Társaság költi, hogy rácalmási gőzhajó megállólóhelyét Dunapenteleire áthelyezze, mely utóbbi a hó 22-én az ősszforgalomra néve megnyílik. A mozdási személyszállítójak fel- és lefelemenet, az orszoi személyszállítójak ellenben csak lefelemenet kötnék ki Dunapenteleken.

Borvásárok. A soproni országos borvásárté hó 30-án nyílták meg Sopronban. A vásárra 336 termelő közel 800 fajta bort jelentett be. Az ország minden burvidéke képviselve lesz a vásáron. Az Aradhegyaljai Szőlőgazdák-Egyesülete május hó 27—29-én Aradon rendez nagyvásáros borvásárt, a melyen kizárólag aradhegyaljai borkerülek eladása. A vásárral egyidejűleg az Aradmezei Gazdasági-Egyesület szőlészeti gépszerény rendezését tervezi. Kassa város mintegy 500 hektoliter kiveg hegyaljai borkészletéből május hó 1—3-án vásárt rendez.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitellezői védőegylet a következő fizetésképtelenségeteket teszi közhírré: Schwarz Hermann kereskedő Nagyvárad; Danzig Salamon kereskedő Verebely; Katz Lipót kereskedő Tiszaujvály.

Az osztályorajlások mai húszadon nagyobb nyereleményvel a következő számokat sorolják ki:

15000	koronát nyertek:	96974.
5000	koronát nyertek:	11099 29863 89720.
2000	koronát nyertek:	475 1660 14473
14714	15648 16703 21772 46013 61858 74990	
80269	80939 90774 93069 99936 100335.	
1000	koronát nyertek:	40771 43972 52081
66384	70973 79928 84611 28745 83129 86598	
109365.		
500	koronát nyertek:	723 2188 3882 4829
5643	10635 11675 15746 15971 16450 17587	
1726	22593 23728 24894 31641 32535 33465	
40195	42403 43581 43315 43845 47410 47838	
48329	49530 61319 63894 66977 68639 71647	
72929	77101 77772 79467 82646 87909 92212	
95408	95597 95921 99133 100014 104718	
106142	106519 107374.	

EGYETÉRTÉS

A többi közölt számok 200 koronát nyertek. A mai húszadon a legnagyobb 15,000 koronás főnyereményt ismét Török A. és Társa bankház (Budapest, Terezh-kürt 4.) szerencsés vető nyerték a 96974 számú sorsjeggyel.

ABUDAPESTI ARÚ- ES ÉRTÉKTŐZSDE Gabonatőzsde.

A ma megjelent hivatalos vetésjelentés adatait nyugodtan fogadták és tárgyalták a tőzsdén. Senki sem tulajdonított neki fontosságot, mert az időjárás jófordulása miatt idejét mulat. Különben is nagyon passzokdnak a jelentés szükzavusága miatt s azt is mondják, hogy nem foglalkozik elég lektismeretesen a kérdéssel. A mai kész-árúillettel gyenge kínálat és mérsékelt kereslet mellett csendes irányzatú volt s forgalom is csak mérsékelt fejlődött ki. A kész-árú irányzata azonban állandóan szilárd, mert a hozatalok csekélyek és a határidőpiacon a májusi buzával az egész vonalon fedezik. Nagyobb javulás készbuzában nem történt s mindössze csak 5 fillérrel emelkedett az üzlet folyamán. Az alaphang azonban teljesen szilárd volt s azt mondják a befentesek, hogy nem nagy dolgoknak kell történnie, hogy teljesen emelkedjen. Pozs, zab és a tengeri nem változott. Ma elélt 13000 métermázsza buza 5 fillérrel drágább áron.

A határidőpiacon Amerika nagyobb jelentése nem okozott semilyen erősödést. Az üzlet gyengén indult meg s az általános lánghaságra lényegesen meggyengült s míg tegnap a májusi buza záróárfolyama 16,68 koronát volt, az ma már 17,54 koronára sülyedt. A lánghaságban nem biznak a befentes spekulánsok s váltig kintartásra biztadják érdekelteiket.

Ma felmondottak:

4000	métermázsza búzát,
5000	roszot és
1000	zabot

e hó 25-én leendő átvételre.

A készárúpiacon a buza mérsékelt kínálat és jobb vételügy mellett ma kellemes irányzatú volt.

Rozs gyenge kínálat mellett tartott. Minőség szerint 14,55—14,65 koronáig jegyzétek budapesti paritásra.

Takarmányra változatlan; helyben és helybeli paritásra 15.— koronáig jegyez prompt szállításra.

Zab változatlan; helyben 14.—15.— koronáig fizetnek.

Tengeri (6-árú) prompt kocsira téve helyben 15,60.— koronáig fizetnek. Uj tengeri prompt árát 15,90 koronát fizetnek a Budapest.

Eltek:

Buza, Tiszavidéki: 100 mm 79 kor. 18,80 kor. 100 mm 81 kor. 18,65 kor. 100 mm 80,5 kor. 18,80 kor. 100 mm 80 kor. 18,40 kor. felső, mind három hónapra.

Mezőhegyesi: 1650 mm 80 kor. 18,60 kor. három hónapra.

Fejermegyei: 100 mm 79 kor. 18,40 kor. három hónapra.

Pestmegyei: 100 mm 80 kor. 18,40 kor. 100 mm 79,5 kor. 18,40 kor. mind három hónapra.

Buda: 200 mm 77,5 kor. 18,10 kor. három hónapra.

Bánási: 2000 mm 79 kor. 18,30 kor. három hónapra.

Arvavidéki: 3100 mm 79 kor. 18,25 kor. három hónapra.

O-Bécsi: 4390 mm 76,5 kor. 18,15 kor. három hónapra.

Román 1000 mm 79 kor. 18.— kor. három hónapra.

Rozs: 100 mm 14,65 kor. 14,80 kor. 100 mm 14,80 kor. 14,80 kor. 100 mm 14,10 kor. 14,10 kor. 200 mm 14,10 kor. mind készpénzfizetés mellett.

Árak 100 kilogrammonként koronáértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

A budapesti gabonaforgalom az utolsó 24 óra alatt a következők volt:

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	12401 mm.	4431 mm
Rozs	—	501
Arpa	—	—
Zab	7808	—
Tengeri liszt	205	851
Répa	10	12990
Korpa	—	2363

A határidőpiacon költettek:

Délelőtt:

Buza májusra 17,56. 17,64. 17,62 k.
Buza októberre 16,38. 16,34. 16,42 k.
Rozs októberre 13,30. 13,34 k.
Zab októberre 11,56 k.
Tengeri májusra 14,74. 14,84 k.
Tengeri júliusra 14,42. 14,54 k.

1 órakor záródnak:

Buza májusra 17,56—17,58 k.
Buza októberre 16,38—16,38 k.
Rozs októberre 13,32—13,34 k.
Zab októberre 11,56—11,58 k.
Tengeri 1905. májusra 14,82— . . .
Tengeri júliusra 14.—14.— . . .

Délutáni forgalom.

Délután nem változott az üzlet.

4 óra 30 perczkor záródnak:

Buza májusra 17,54—17,56 k.
Buza októberre 16,34—16,36 k.
Rozs októberre 13,32—13,34 k.
Zab októberre 11,56—11,58 k.
Tengeri 1905. májusra 14,82— . . .
Tengeri júliusra 14.—14.— . . .

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén ma lényegesebb üzlet nem fejlődött ki. Fizettek esőrendű disznósírért 134. koronát 100 kilónként.

Értéktőzsde.

A mai tőzsdén igen gyenge forgalom volt, némi érdeklődés csak a rimamurányi vasúti részvény iránt mutatkozott. Az árfolyam nem is nagyon szenvedett változást. A helyi értékek piaza teljesen csendes volt. Váltak és váltak nem változtak.

Előzőzsde.

Az előzőzsde üzletelen volt s az árfolyamok nem változtak. Költettek: Osztrák hitelrészvény 664,90—664,50, magyar hitelbank 775,50, magyar leszámlító éspénzváltóbank —, magyar jelzáltehitelbank II. kib. 513, osztrák-magyar államvas-

ut 657,75 déli vasut —, rimamurányi vasúti 545—546,25 magyar koronajáradék —, közúti vasut 604—604,50, Városi villamos vasut —, Osztrák hitelrészvény 664,90—664,75 magyar hitelbank 775—775,50 magyar leszámlító és pénzváltóbank —, magyar jelzáltehitelbank II. kib. —, magyar aranyárjaredek —, osztrák-magyar államvasut 657,75—658, déli vasut —, rimamurányi vasut 546—546,25, magyar koronajáradék —, magyar aranyárjaredek —, közúti vasut 604—604,50, városi villamos vasut —

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén tartott árfolyamok mellett nyugodt maradt. Költettek: Osztrák hitelrészvény 664,75—665, magyar hitelbank 775 magyar leszámlító és pénzváltóbank 478—478,50 magyar jelzáltehitelbank II. kib. —, osztrák magyar államvasut 658—658,50, déli vasut 92,25, rimamurányi vasut 545,75—546,50 magyar koronajáradék —, magyar aranyárjaredek —, közúti vasut —, városi villamos vasut 329,50, Ártal 209—210, Csehslova 515.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 664,90—664,75, magyar hitelbank 775—775,25 magyar leszámlító és pénzváltóbank 478—478,50 magyar jelzáltehitelbank II. kib. 513—514, osztrák-magyar államvasut 658—659, déli vasut —, rimamurányi vasut 545,50—546, magyar koronajáradék —, közúti vasut 604—604,50, városi villamos vasut 329,50—324—

Prámium-tőzsde: Díjtitkosítások osztrák hitelbank honapra 4—5 k., nyolc napra 8—10 k. 1905. május végére 19—21 koronára.

Utőzőzsde.

Az utőzőzsden teljes üzletelenség mellett árfolyamok alig változtak. Költettek: Osztrák hitelrészvény 665—665,25, Magyar hitelbank —, Magyar leszámlító és pénzváltóbank 478,25, Magyar jelzáltehitelbank II. kib. —, Osztrák magyar államvasut 659 Rimamurányi vasúti —, közúti vasut —

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 665—665, magyar hitelbank 775—775,25 magyar leszámlító és pénzváltóbank 478,25—478,50 magyar jelzáltehitelbank II. kib. —, osztrák magyar államvasut 659—659,25, déli vasut —, rimamurányi vasúti 545—545,50, magyar koronajáradék —, magyar aranyárjaredek —, közúti vasut —, városi villamos vasut —

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, ápr. 20. (Az Egyetértés távirata.) A budapesti kedvezőlen üzletelmen itt is nagyon belfolyású az irányzat, amennyiben ezekre teljes lángha irányzat fejlődött ki. Nagyobb vételek nem volt, így az üzlet nem változott s az egyes gabonafajok az üzlet zárivala következők jegyzétek: Buza áig tartott. — Rozs változatlan. — Arpa lánghabó. — Tengeri lángha. — Zab csendes. — Káposztarepe üzletelen. — Időjárás: Esőrejelés.

BÉCSI ÉRTEKTŐZSDE.

Bécs, ápr. 20. (Az Egyetértés távirata.) A mai előzőzsden a forgalom középpontján az alpesi bányászvények álltak, melyek néhány kulcs-csög megvásárolták és a melyek az alpesi vasútüzletének eredményeit jó hírre az első negyedben használt is hoztak. A tegevergyári részvények a közszóban álló szerb megrendelések miatt tegnap aránytalanságot ma behozták s e mellett a hitenbergi részvények 20 koronával emelkedtek. A többi tőzsdén a közszóban álló innepk miatt az üzlet nyugodt volt, általában az árak azonban megszilárdultak. Rimamurányi részvényeket Budapest számára vásároltak. Az erő irányzat egész vége megmaradt.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 664,25, magyar hitelbank —, osztrák-magyar államvasut 657,50, Uniohank —, déli vasut 91,25, alpesi bányá 533,50, rimamurányi vasúti 545,50, májusi járadék 100,45, török sorsjegy 145.— német birodalmi marka 117,25, prágai vasúti —, elbavölgyi vasut —, magyar koronajáradék 98,05, Angióbank —, Bankverein 557.—, Länderbank —

A déli tőzsde szilárd irányzattal nyílt meg.

Jegyzékek: osztrák hitelrészvény 664,25, magyar hitelbank 773,50, Länderbank 457.—, Uniohank 564,50, Angióbank —, Bankgyesület —, osztrák-magyar államvasut 657,50 déli vasut 92.—, elbavölgyi vasut —, alpesi bányá 533,50, rimamurányi vasúti 544,50, prágai vasútárjaredek 98,05, török sorsjegy 144,75, német-marka 117,17.

Bécs, ápr. 20. (Magyar értékek zárlata.) A százeletes aranyárjaredek 115,45, lízár és az azig köles, sorj. 168,50, magyar hitel-részv. 774.—, M. lesz. és vált. részv. 478.—, Rimamurányi 544,50, M. ezakorpar 19,09, Adria hajózási r-t. 455.—, Magy. koronajáradék 98.—, 4 százalékos magy. föld teherm. kötv. 97,90 M. ny. k. sorsjegy 227.—, Kassa-odérh. v-rész v —, M. keresk. bank 28,20 M. jelzáltehitelbank 512.—

Bécs, ápr. 20. (Osztrák értékek zárlata.) 4,2 százalékos papírjaredek 100,45, 4,2 százalékos ezüst jaredek 100,30—85.—, 4 százalékos osztr. aranyárjaredek 119,80, Osztr. koronajáradék 100,45, 1860 sorsjegy 159,75 1864 sorsjegy 288.—, Osztr. hitelsorsjegy 485.—, Osztr. hitel-részv. 664,50, Angiol-osztr.-bank —, Uniohank 546,25, Bécsi bankverein 557.—, Osztr. Länderbank 457,25, Osztr. magy. bank 1648 Osztr. magy. államv. 657,

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovathon minden szövegezi beiktatása közönséges petít...

E hirdetés rovathon minden szövegezi beiktatása közönséges petít...

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706

Nevelőnőket, gyermekkorosztályok honvédelmi és katonai tanácsokat elhelyez...

Préselt szénát, szalmát, zabot és tengeri bármely állomásra legelősebben szállít...

Pénzkölcsön, hányagban teljesen díjmentesen felhívás nélkül, utalmozással ad...

Riziké, frissen konzervált saláták, 6 kilós postahordó...

Eladunk és veszünk alkalmi árveréseken és birtokosoktól...

Társaságok, csukott 10, 8, 6 ütésű nyitott, pasquet, ream, homokfúró...

Virágbarátok! a "Floral" virágtrágya-kivonat használata...

Arverésen, és uraságoktól vásárolt butorok, szőnyegek, csillár, szőnyegek és bőrdíszek...

500 koronát fizetnek annak, ki a Bartilla fogóknak használata mellett...

Benzinmotorok, használt, de mint új kijavított, jótállás mellett...

Onnek övni kell a feleséget! Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv...

Sömörben, szenvedők, olyanok is, akik eddig még nem próbálták...

Falun, gyógyfürdőnek ezedével nyitve. Prospektus kétszeresen ingyen...

Zálogszedőlapokat, régi aranyat, ezüstöt, ékszereket és régiségeket...

Urasági butorok, vétel és eladási üzlet, nem a mulattal...

Rendkívül alkalmi vétel, 100 darab gyönyörű, fekete selyem...

Rózsa, árjegyzékkel ingyen szolgáltató Weber Károly...

Butor, szabott árakon készpénzért vagy hitelre...

Hitel-osztály, 300-2000 for. 15-18% K. 600-4000 for. 18-20% K. 1000-6000 for. 20-22% K.

Bartók Farkas, Budapest, V. ker., Váci-ut 12. szám. Villamos megálló: Árványi pályaudvar.

Tiszta felvágatlan makulatura papiros olcsón eladó a kiadóhivataltól

Snoedig egyenruhák BLUM SÁNDOR elsősorban egyenruházal nézetében Budapest. Váci-utca 15.

Amidőn, hívta föl a már akkor akként törtélt székelték elölt nyit...

KÖLTŐKÖZÖSÉGET, transz és halál, az ártalmatlan és veszélytelen megalkotás...

CSAK A LOBOSITZI, Csokoládé, Cukorárú, és pótkaék gyárak r. t. gyártja a regóta legjobbnak bizonyult

KÁVÉ, PÓTLÉK! Kapható minden fűszerkereskedésben.

GUMMI OVSZEREK, legmegbízhatóbb francia gyártmányok. legfin. min. 12 db kis. 1. 1.50, 2. 2.00, 3. 2.50

Gummi hólyag, CAPOT amerikai (ovid) 12 darab a legjobbnak min. 12 db 5 ft...

Tropp Mór, Budapest, VII T Kerepesi ut 84. Huszárt-utca sarkán. Közönségi pályaudvar közelében

Felvételi értesítés. A mármaroszi állami tanítóképző-intézet I. osztályába a nagyméltóságú vall. és közközt. Miniszter urnak f. é. március...

TRENCSÉN-TEPLITZ, kénfürdő Felső-Magyarországon. Kárpátok gyöngye. Tépia-Trencsén-Teplitz állomástól 20 percznyi távolságra...

ötvenhatodik közgyűlésre. NAPIREND: I. Az évi jelentés felolvasása. II. Az 1904. évi országgyűlési feltevélekre...

Ötvenhatodik közgyűlésre. NAPIREND: I. Az évi jelentés felolvasása. II. Az 1904. évi országgyűlési feltevélekre...

Ötvenhatodik közgyűlésre. NAPIREND: I. Az évi jelentés felolvasása. II. Az 1904. évi országgyűlési feltevélekre...

Ötvenhatodik közgyűlésre. NAPIREND: I. Az évi jelentés felolvasása. II. Az 1904. évi országgyűlési feltevélekre...

Ötvenhatodik közgyűlésre. NAPIREND: I. Az évi jelentés felolvasása. II. Az 1904. évi országgyűlési feltevélekre...

Ötvenhatodik közgyűlésre. NAPIREND: I. Az évi jelentés felolvasása. II. Az 1904. évi országgyűlési feltevélekre...

Kárpáti ezüst, remontoir óra nagyon díszes dupla tokban, finom szerkezettel 14 korona.

Gavallér óra, nagyon lapos elegáns tokban 5 forint. I. rendű művel 8 forint. Finom svájci szerkezettel 12 frt.

Valódi 14 karátos arany, remontoir óra nagyon díszes szerkezettel 23 forint 10 évi jótállással.

SCHÖNWALD IMRE, PÉCS 50, hazánk első és legnagyobb óra és ékszergyárosánál, ki ingyen küldi 2000 ábrás nagy árjegyzékét

Pompás nyári lakás kiadó. Négy szobából áll, tágas ebédlővel, két konyha, szép nagy kert, veranda...

Eau de Cologne No 4711, mindenki számára ajánljuk. Rendeljen meg ma még!

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ, HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

Krumpli-cukor Szirup és Dextrin, Tápióka- és Szágo gyárak kiadó gyártmányokra...

Titkos betegségek, alapos gyógyításra legjobban ajánljuk 28 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalat...

Dr. Kajdacs, v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos rendelő-intézetét.

Biztos gyógyulást keresőknek, nemi betegségben szenvednek. Biztos sikerrel rövid idő alatt foglalkozni...

Dr. Garai Antal, v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírt és legcélszerűbb 80 éve fenn álló rendelőintézet...

Nőknek külön várterem. Kapható a Franklin Társulat könyvtárához...

Az ősz szerelem. Elbeszélések. Irta: Iq. Hegedűs Sándor. Árs 2 korona.

Az ősz szerelem. Elbeszélések. Irta: Iq. Hegedűs Sándor. Árs 2 korona.

Az ősz szerelem. Elbeszélések. Irta: Iq. Hegedűs Sándor. Árs 2 korona.

BUDA, SZEREB, BUDAPEST, IV. TELEFON 706, KÉZIRATOK, CSABERMENT, ELŐF, Vidéki postán...

Amidőn, hívta föl a már akkor akként törtélt székelték elölt nyit...

Amidőn, hívta föl a már akkor akként törtélt székelték elölt nyit...

Hübner, magas állás, zetet, ill. karikázott, zók, az elhett, ha...

Az ősz szerelem. Elbeszélések. Irta: Iq. Hegedűs Sándor. Árs 2 korona.